

SAVONIA

■ OPINNÄYTETYÖ - AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINTO
LUONNONVARA- JA YMPÄRISTÖALA

OPPAAN LAATIMINEN KANSAIN- VÄLISESTÄ HEVOSTALOUDESTA

Alankomaiden, Itävallan, Ruotsin ja Saksan hevostalous

TEKIJÄ: Veera Valtanen, LMB2SH

Koulutusala Luonnonvara- ja ympäristöala	
Koulutusohjelma Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma	
Työn tekijä Veera Valtanen	
Työn nimi Oppaan laatiminen kansainvälisestä hevostaloudesta – Alankomaiden, Itävallan, Ruotsin ja Saksan hevostalous	
Päiväys	24.5.2016
Sivumäärä/Liitteet	22 / 51
Ohjaaja(t) Pirjo Suhonen ja Katriina Pylkkänen	
Toimeksiantaja/Yhteistyökumppani(t) Hippolis – Hevosalan osaamiskeskus ry	
<p>Tiivistelmä</p> <p>Hevostalous on kansainvälistä ja lähes jokaisesta maailman maasta löytyy omanlaisensa hevuskulttuuri ja –ala. Tässä toiminnallisessa opinnäytetyössä on valmisteltu materiaali kansainvälisestä hevostaloudesta. Sitä voidaan käyttää opetusmateriaalina hevosalan oppilaitoksissa tai sellaisenaan luettavaksi.</p> <p>Opinnäytetyön materiaaliin on valittu neljä kohdemaata, jotka ovat Alankomaat, Itävalta, Ruotsi ja Saksa. Sen lisäksi materiaalin lopussa on vertailuja ja taulukko, johon on lisätty Suomi viidenneksi vertailumaaksi. Kohdemaat on valittu sen perusteella, että niillä jokaisella on jotain erityistä hevostaloudesta ja ne ovat tuttuja entuudestaan. Jokaisesta kohdemaasta esitellään perustiedot sisältäen alkuperäiset hevosrodut ja maan suurimmat hevosalanjärjestöt. Kohdemaista on myös valittu jokin hevosalan erityispiirre, josta kerrotaan enemmän. Lukujen lopussa on vielä yhteenveto talleista ja linkkejä, joiden kautta voi löytää lisää tietoa. Vertailut ja tilasto on sijoitettu materiaalin loppuun, josta se on helposti löydettävissä.</p> <p>Alankomaat on hevoskaupan johtomaita. Vuosittain maasta myydään ulkomaille noin 20 000 hevosta ja Yhdysvalloissa jopa 60 prosenttia maahantuoduista hevosista on peräisin Alankomaista. Hevosten korkean hinnan vuoksi hevoskauppa nähdään tärkeänä maan taloudelle. Alankomaalaiset hevosrodut ovat myös suosittuja ja varsinkin hollantilainen puoliverinen on nostanut Alankomaiden asemaa hevosmaailmassa. Alankomaiden erityisaiheeksi on valittu hevoskauppa.</p> <p>Itävalta on hevosmaana pienempi ja jää helposti naapurimaansa Saksan varjoon. Itävallassa on kuitenkin paljon hevosperinteitä, joissa sekoittuu maan entinen asema suurvaltana ja keisarikuntana sekä alppiseutujen tavat. Hevosten käyttö turismissa on myös yleistä Itävallassa. Itävallan erityisaiheeksi on valittu hevosperinteet ja varsinkin Wienin espanjalainen ratsastuskoulu.</p> <p>Ruotsin hevosalasta löytyy paljon monipuolisuutta. Maa on tärkeä tekijä raviurheilussa, mutta sen lisäksi ruotsalaiset ovat menestyneet myös ratsastuksessa ja ruotsalainen puoliverinen on nostanut suosiotaan kilpahevosena. Laukkaurheilu on vielä vähäisempää, mutta myös sen suosio on noussut viime vuosina. Nuorisotoimintaan on panostettu kaikilla hevosurheilun aloilla. Ruotsin erityisaiheeksi on valittu hevosurheilu.</p> <p>1,2 miljoonan hevosen populaatiolla Saksa on Euroopan hevosrikkaimpia maita. Suuren hevosmäärän lisäksi myös erinomainen hevosjalostus on nostanut Saksan hevosmaailman kärkeen. Ratsastus on selvästi suosituin hevosurheilun muoto Saksassa ja se näkyy myös hevosjalostuksessa. Maasta löytyy lukematon määrä eri puoliverirotuja ja hevosjalostukseen liittyy myös vanhoja perinteitä ajoilta, jolloin ratsuväen merkitys oli suuri. Saksan erityisaiheeksi on valittu hevosjalostus.</p>	
Avainsanat Kansainvälisyys, hevostalous, hevonen, Alankomaat, Itävalta, Ruotsi, Saksa	

Field of Study Natural Resources and the Environment			
Degree Programme Degree Program in Agriculture and Rural Development			
Author Veera Valtanen			
Title of Thesis Producing a guide of the international equine industry, focusing on equine industries of the Netherlands, Austria, Sweden and Germany			
Date	24.5.2016	Pages/Appendices	22 / 51
Supervisor(s) Pirjo Suhonen and Katriina Pylkkänen			
Client Organisation /Partners Hippolis – The National Equine Competence Association of Finland			
<p>Abstract</p> <p>Almost every country in the world has a horse related culture and equine industry. Horses are used for sports and leisure worldwide and therefore we can say that the equine industry is indeed international. The aim of this thesis was to produce material about the international equine industry. This material is aimed to be used for educating horse grooms but also for purposes.</p> <p>Four countries were chosen as the subject countries for the material. These countries are the Netherlands, Austria, Sweden and Germany. Additionally, Finland is noted as the fifth country on the charts. The subject countries were chosen because of their specific equine industries and they are also already familiar for me.</p> <p>The material is divided into chapters. Every country has its own chapter that starts with basic information about the country and its equine industry. Also the original horse breeds and the biggest horse related organizations are introduced. Each country has its own special topic included. At the ends of the chapters there are brief conclusions about the stables in the countries and also a list of links for those who would like to read more about the topics. Charts are the final part of the material.</p> <p>The Netherlands is one of the leading nations of horse trade. Every year about 20 000 horses are sold from The Netherlands to other countries. In the United States even 60 % of all imported horses come from Dutch breeders and horse sellers. Horse trade is considered an important part of the economy because the horses that are sold abroad are usually very expensive. The horse breeds with Dutch origins are well-known and popular. Especially the Royal Dutch Horse has become very famous in riding society. That has helped the Netherlands to become one of the remarkable nations of the international equine society. Horse trade was chosen as the special topic about the Netherlands.</p> <p>In the international equine society, Austria is much smaller and easily over-ran by its neighbouring countries. However, Austria has a wide selection of horse related traditions and culture that is a mix of memories from the imperial times and the habits of the Alpine regions. In Austria horses are also often used for tourism. Horse related traditions, especially the Spanish Riding School in Vienna, were chosen as the special topic about Austria.</p> <p>The equine industry in Sweden is very diversified. Not only Sweden is one of the leading countries of trotting sport, Swedish riders and horse breeds have also been successful on riding arenas. Flat racing has not yet become a hit in Sweden but also its popularity has increased during the last years. Equine sport was chosen as the special topic about Sweden.</p> <p>With a horse population of 1,2 million, Germany has more horses than any other European country. Beside of the high amount of horses, also horse breeding has made Germany one of the top nations in the international equine society. Riding sport is clearly the most popular horse sport in Germany and that can also be noted from the German horse breeding and large amount of original horse breeds particularly developed for riding. The horse breeding was chosen as the special topic about Germany.</p>			
<p>Keywords</p> <p>Equine industry, horse, internationality, the Netherlands, Austria, Sweden, Germany</p>			

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO	5
2	OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS JA TAVOITTEET.....	6
3	KOHDEMAAT JA KANSAINVÄLINEN HEVOSTALOUS	7
3.1	Alankomaat	7
3.2	Itävalta	8
3.3	Saksa	9
3.4	Ruotsi	9
3.5	Suomi	10
4	OPETUSMATERIAALIN JA OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS	10
4.1	Tiedon etsintä ja lähteiden käyttö	11
4.2	Taulukot ja maiden vertaaminen.....	11
4.3	Aikataulu	13
4.4	Ongelmat ja ratkaisut.....	15
4.5	Materiaalin jakaminen	17
5	POHDINTA.....	18
5.1	Materiaalin kehittäminen	18
5.2	Oman ammattillisen osaamisen kehittyminen.....	19
6	PÄÄTÄNTÖ.....	20
7	LÄHDELUETTELO.....	21
	LIITE 1: OPAS ALANKOMAIDEN, ITÄVALLAN, RUOTSIN JA SAKSAN HEVOSTALOUTEEN	22

1 JOHDANTO

Opinnäytetyön aiheena on kansainvälinen hevostalous ja se on toiminnallinen opinnäytetyö, joka koostuu opinnäytetyöraportista ja tuotetusta materiaalista. Kansainvälistä hevostaloutta on käsitelty neljän kohdemaan kautta ja vertaamalla niiden hevostaloutta Suomen hevostalouteen. Aiheen valintaan ovat vaikuttaneet omat kokemukset, työhistoria hevostenhoitajana ulkomailla ja tarve saada tietoa muiden maiden hevosalasta myös Suomeksi.

Opinnäytetyöraportissa kerrotaan materiaalin teosta. Se sisältää lyhyen esittelyn kohdemaista ja perustelut niiden valinnalle, selvityksen materiaalin teosta ja lopuksi pohdintaa materiaalin merkityksestä, kehittämisideoista ja oman ammatillisen osaamisen kehittymisestä opinnäytetyön teon aikana. Raportissa on myös selvitetty opinnäytetyön aikataulu ja työhön kulunut aika sekä ongelmat ja niiden ratkaisut. Materiaali kansainvälisestä hevostaloudesta on raportin liitteenä.

Opinnäytetyönä tuotetussa materiaalissa käsitellään jokainen neljästä kohdemaasta omassa luvussaan. Neljä kohdemaata ovat Alankomaat, Itävalta, Ruotsi ja Saksa. Ne on valittu materiaalin kohdemaiksi hevosalojensa erityispiirteiden ja henkilökohtaisten kokemusten vuoksi. Kohdemaiden määrä rajattiin neljään, jotta työ ei laajenisi liian suureksi. Kohdemaiden esittelyt noudattavat samaa kaavaa. Ensiksi esitellään maa lyhyesti, minkä jälkeen seuraa suurimpien hevosalan järjestöjen esittely. Järjestöjen esittelyn jälkeen käsitellään kunkin maan kohdalla sen erityisaihe (Alankomailla hevoskauppa, Itävallalla perinteinen korkeakoulu ja lipizzanhevoset, Ruotsilla hevosurheilu ja Saksalla hevosjalostus). Viimeiseksi luvuissa on lyhyt listaus maiden tärkeimmistä hevostapahtumista ja –kohteista sekä kuvaus talleista. Jokaiseen lukuun on myös lisätty loppuun linkkejä, joiden kautta voi löytää lisää tietoa.

Materiaali sisältää myös lyhyet kuvaukset suurimmista kansainvälisistä hevosjärjestöistä ja taulukot sekä vertailut kohdemaiden hevostaloudesta. Taulukoihin ja vertailuihin on lisätty viidentenä maana myös Suomi. Materiaalia on tarkoitus käyttää hevosalan opetuksessa ja apuna hevostenhoitajille, jotka haluavat työskennellä ulkomailla.

2 OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS JA TAVOITTEET

Hevosala on kansainvälistä ja hevosia löytyy kaikkialta maailmasta, mikä tarjoaa paljon mahdollisuuksia hevosten kanssa työskenteleville. Yksin Euroopassa on arviolta yli kuusi miljoonaa hevosta, joiden vaikutus talouteen on arvioitu olevan noin 100 miljardia euroa. Hevosala Euroopassa työllistää täysipäiväisesti noin 400 000 henkilö ja hevosalan on arvioitu kasvavan jatkossa. (European Horse Network, 2016.)

Opinnäytetyön tavoite oli valmistaa suomenkielinen materiaali kansainvälisestä hevostaloudesta. Materiaalin tarkoitus on toimia apuna ja lähteenä hevosalanopetuksessa. Se käy myös oppaaksi niille jotka aikovat työskennellä hevosten parissa ulkomailla tai ovat muutoin kiinnostuneita asiasta. Materiaalin on tarkoitus olla helposti käytettävissä ja ymmärrettävissä. Se sisältää perustietoa jokaisen kohdemaan hevostaloudesta ja lisäksi hieman erityistietoja. Koska materiaalin on tarkoitus olla lähinnä innostava ja mielenkiintoa herättävä, se ei sisällä liian tarkkoja tietoja tai raskaita aiheita. Helppolukuisuutta on pyritty saamaan tekemällä osioista lyhyitä ja ytimekkäitä.

Materiaalin tavoite on toimia tietolähteenä kaikille, jotka ovat kiinnostuneita hevostaloudesta muualla maailmassa tai esimerkiksi suunnittelevat työskentelemistä hevosten parissa ulkomailla. Koska suomenkielistä tietoa kansainvälisestä hevostaloudesta ei ole ennen koottu yhteen, materiaali myös auttaa löytämään tarvittavaa tietoa helpommin. Materiaalia voi käyttää opetustarkoitukseen joko sellaisenaan tai laatimalla sen pohjalta oman esityksensä.

3 KOHDEMAAT JA KANSAINVÄLINEN HEVOSTALOUS

Materiaalin sisältö on rajattu kunkin kohdemaan hevostalouden tärkeimpiin ja mielenkiintoisimpiin seikkoihin. Rajaus johtuu siitä, että jos jokaisesta maasta käsiteltäisiin koko hevosala, olisi materiaali aivan liian laaja sekä luultavasti käyttökelvoton suuren pituutensa vuoksi. Selkeyttä on pyritty tuomaan myös liitteisiin sijoitetuilla kaavioilla ja tarkemmilla tilastoilla. Lisäksi jokainen maa esitellään omana osanaan, jolloin lukija voi valita häntä kiinnostavan maan ja lukea vain siihen liittyvät asiat. Jokaisen maaosion lopussa on linkkilistaus hyödyllisistä sivustoista, joista voi löytää lisää tietoa kyseisen maan hevostaloudesta.

Osa aiheista esiintyy jokaisessa maaosiossa. Näitä aiheita ovat: kuvaus maan hevostaloudesta, alkuperäiset hevosrodut, hevosjärjestöt ja tärkeimmät hevostapahtumat. Loput aiheista vaihtelevat maan mukaan. Hevosroduista on käsitelty vain rodut, jotka ovat alun perin lähtöisin kyseisestä maasta. Pääpaino on elinvoimaisissa roduissa, mutta välillä on käsitelty jo kadonneita rotuja jos niiden merkitys nykyisiin rotuihin on ollut merkittävä. Hevosjärjestöistä on käsitelty pääasiassa vain kattojärjestöt jalostuksessa, ratsastuksessa ja raviurheilussa. Joissain tapauksissa käsittelyssä on myös muita hevosjärjestöjä tai -liittoja. Tärkeimpiin hevostapahtumiin on pyritty löytämään ne tapahtumat, jotka ovat kansainvälisesti kiinnostavimpia ja isoimpia. Listaukset sisältävät sekä ravi- ja ratsastuskilpailuja että myös messuja ja juhlatapahtumia.

3.1 Alankomaat

Alankomaissa on yhteensä noin 400 000 hevosta (Liljenstolpe, 2009). Alankomaat on pinta-alaltaan pienikokoinen maa, minkä lisäksi suuri osa siitä on merenpinnan alapuolella. Maa onkin Euroopan tiheimmin asuttu, ja myös hevostiheys on suuri. (Euroopan unioni, 2016.) Alankomaat on valittu materiaalin kohdemaaksi sen takia, että alankomaalaiset hevoset ovat tunnettuja maailmalla, ratsastusurheilu on siellä suosittua ja Alankomaat on myös yksi suurimmista hevosten vientimaista (Verkerk, 2014). Alankomaiden vilkkaan hevoskaupan vuoksi se on valittu Alankomaat-osion erityisaiheeksi.

Alankomaista myydään noin 20 000 – 30 000 hevosta vuodessa, ja sen markkinaosuus on suurempi kuin muulla EU:lla yhteensä (FAO, 2014). Hevosten viejänä Alankomaat on toiseksi suurin koko maailmassa ja suurin kauppakumppani on Yhdysvallat. Koska hevosten ostaminen ulkomailta on kallis prosessi, ulkomaille myydyt hevoset edustavat rotunsa huippua ja ovat hinnaltaan vähintään 60 000 dollaria. Alankomaista viedään ulkomaille kaiken rotuisia hevosia, mutta erityisen suosittuja ovat hollantilaiset puoliveriset ja friisiläiset hevoset. (Verkerk, 2014.)

Alankomaiden suosiota ja tunnettavuutta hevosmaana ovat nostaneet paljon sen hevosjalostus ja menestys ratsastusurheilussa. Hollantilainen puoliverinen on osoittautunut erinomaiseksi lähes kai-

kissa ratsastuksen lajeissa, mikä on myös lisännyt Alankomaan hevosvientiä ulkomaille. Toinen alkuperäinen alankomaalainen hevosrotu, friisiläinen hevonen, on myös kasvattanut suosiotaan erityisesti näytös- ja barokkiratsuna. (KWPN, 2016).

Alankomaiden hevostaloudesta löytyy kohtuullisen paljon tietoa englanniksi, koska maan hevosala on hyvin kansainvälistä. Jonkin verran tietoa on kuitenkin jouduttu etsimään myös hollanniksi sillä varsinkin tilastot ja vuosikatsaukset ovat usein kirjoitettu vain hollanniksi. Lähteenä on lähinnä käytetty maan hevosalan keskusjärjestöjä (KNHS, FNRS ja Nederlandse draft- en rensport) sekä erilaisia rotujärjestöjä ja hollantilaisia yhteyshenkilöitä. Alankomaiden erityisyytenä on se, ettei maassa ole hevosjalostuksen kattojärjestöä vaan jalostuksesta ovat suoraan vastuussa eri rotukantakirjat. Tämä aiheutti aluksi hämmennystä tietojen etsimisessä.

3.2 Itävalta

Itävallan hevosmäärä on noin 87 000 yksilöä (FAO, 2014). Neljästä kohdemaasta Itävalta on hevos- taloudeltaan kaikkein pienin, sillä hevosurheilua on maassa kaikkein vähinten ja hevosmäärä on vain hieman suurempi kuin Suomen hevosmäärä (kts. Liite 1 sivut 47–49). Itävalta on kuitenkin valittu kohdemaaksi sen hevosperinteiden vuoksi.

Itävalta on tunnettu varsinkin valkoisista lipizzanhevosista, jotka tuovat vuosittain suuren määrän turisteja Wieniin. Wienin espanjalaisen ratsastuskoulun näytökset edustavat myös vanhoja perinteitä, joita maasta löytyy paljon. Itävalta oli Euroopan ensimmäisiä maita, joissa harrastettiin hevoskilpailuja nykyisessä muodossa, ja esimerkiksi Wienin lähellä sijaitseva ravirata Krieau on Euroopan vanhimpia vielä toiminnassa olevia ratoja. Perinteitä edustavat lipizzanhevosien lisäksi myös itävaltalaiset alkuperäisrodut: Alpeilla kasvatetut haflingerit ja norikerit sekä vanhoista ratsuväen hevosista perityneet itävaltalaiset puoliveriset. (PferdAustria, 2004).

Huolimatta siitä, että Itävallan hevosala on suppeampi verrattuna esimerkiksi naapurimaa Saksaan, hevoset kuitenkin katsotaan tärkeiksi talouden kannalta. Itävallassa käytetään hevosia paljon turismissa esimerkiksi näytöksissä ja vaelluksilla. Sen lisäksi hevosala nähdään merkittävänä tekijänä ihmisten hyvinvoinnin edistämässä. (Schneider & Mahlberg, 2005).

Itävalta-osion lähteinä on käytetty lähinnä itävaltalaisen hevosjärjestöjen (Zentrale Arbeitsgemeinschaft Österreichischer Pferdezüchter, Österreichischer Pferdesportverband ja Zentrale für Traberzucht- und Rennen in Österreich) internetsivuja, vuosiraportteja ja dokumentteja. Jonkin verran tietoa on saatu myös esimerkiksi hevosapahtumien, hevosalan yritysten ja organisaatioiden sivuilta sekä hevosiin liittyvistä raporteista. Tietoa on hyvin vähän saatavilla englanniksi, joten suurin osa lähteistä on saksaksi. Osion tekoa ovat helpottaneet omakohtaiset kokemukset Itävallan talleilta sekä itävaltalaiset yhteyshenkilöt.

3.3 Saksa

Saksa on valittu mukaan siksi, että 1,2 miljoonan hevosen populaatiolla se on Euroopan suurimpia hevosmaita. Saksalaiset ovat maailman huipulla varsinkin ratsastusurheilussa ja hevosjalostuksesta, jota on vienyt eteenpäin vahva ja määrätietoinen puoliveristen hevosten kasvatustapa. Saksan sijainti keskellä Eurooppaa ja suuri hevosharrastajien määrä on myös auttanut kehittämään maan hevosalausta. (Deutsche Reiterliche Vereinigung e.V, 2014.)

Saksasta kertova osio sisältää perustietojen lisäksi tietoa saksalaisesta hevosjalostuksesta. Pääpaino on puoliverijalostuksessa, josta maa on tunnettu (Deutsche Reiterliche Vereinigung e.V, 2014). Jalostukseen liittyen osiossa kerrotaan myös siitosoreilta ja –tammoilta vaadittavista testeistä, valtioksiintoloista ja hevoshuutokaupoista.

Saksa-osion lähteinä on käytetty sekä englannin- että saksankielistä materiaalia. Saksan ratsastus- ja hevosjalostusliitto julkaisi vuonna 2014 englanniksi oppaan Saksan hevosalauteen. Opas oli osa hanketta, jolla pyrittiin kehittämään sekä lisäämään ulkomaalaisten kiinnostusta ja intoa saksalaista hevosalausta kohtaan. Opas on ollut hyvin tarpeellinen, sillä sen lisäksi Saksasta ei ole saatavilla juuri ollenkaan tietoa hevosalausta muutoin kuin saksaksi. (Deutsche Reiterliche Vereinigung e.V, 2014.) Kyseisen oppaan lisäksi olen käyttänyt lähteinä saksalaisia hevosalan järjestöjä (Deutsche Reiterliche Vereinigung, Hauptverband für Trabezucht ja Das Direktorium für Vollblutzucht und Rennen) ja muun muassa heidän vuosiraporttejaan ja kisakalentereita. Jonkin verran tietoa on kerätty myös esimerkiksi Saksan valtiosintoloiden ja raviratojen sivuilta.

3.4 Ruotsi

Ruotsissa oli vuonna 2010 yhteensä 362 700 hevosta (Jordbruks verket, 2010). Raviurheilussa Ruotsi kuuluu kolmen Euroopan suurimman ravimaan joukkoon, ja iso osa maan hevosista on nimetty ravureita (European Trotting Union, 2015). Myös ratsastuksessa Ruotsi on yltänyt pitkälle ja ruotsalainen puoliverinen on saanut maailmalla paljon suosiota varsinkin kouluratsuna (Avelsföreningen för Svenska Varmblodiga Hästen, 2014).

Ruotsi valittiin materiaalin kohdemaaksi juuri sen takia, että maassa on paljon erilaista hevosurheilua. Ratsastuksen ja ravien lisäksi Ruotsissa on myös laukkausurheilua, ja kaikissa lajeissa esiintyy myös nuorille suunnattuja ponilähtöjä. Hevosurheilu valittiin myös Ruotsi-osion erityisaiheeksi.

Tämän osion lähteinä on lähinnä käytetty neljän kattojärjestön (Svenska Hästavelöförbundet, Svenska Ridsportförbundet, Svensk Travsport ja Svensk Galopp) internetsivuja sekä vuosiraportteja. Tietoa on kerätty myös eri rotujalostusjärjestöjen, ravi- ja laukkaratojen sekä tapahtumien sivuilta ja materiaaleista. Sen lisäksi Ruotsi-osion tekoa ovat helpottaneet myös vahvat henkilökohtaiset kokemukset.

Lähteistä valtaosa on ruotsiksi. Englanniksi on tarjolla lähinnä tietoa vain kansainvälisistä asioista tai eri tapahtumista, joiden oletetaan kiinnostavan myös ihmisiä muualta maailmasta. Tarkemmat tiedot sekä varsinaiset materiaalit itse ruotsalaisesta hevostaloudesta ovat saatavilla vain ruotsiksi.

3.5 Suomi

Suomessa on noin 74 200 hevosta (FAO, 2014). Materiaalin kohdemaihin verrattuna Suomi jää muiden jälkeen sekä hevosmäärässä että –urheilussa. Hevostiheys on Suomessa alhaisempi kuin kohdemaissa ja eri hevosrotuja esiintyy vähemmän (kts. Liite 1, sivut 47–49). Kuitenkin Suomi on ravi- maana Euroopan aktiivisimpia ja yksi maailman kolmesta maasta, jossa ajetaan raveja myös kylmä- verisillä hevosilla (European Trotting Union, 2015).

Suomea on käsitelty materiaalissa vain vertailuissa ja taulukoissa, joilla pyritään selkeyttämään eroa Suomen ja kohdemaiden välillä. Lukijan on helpompi hahmottaa ja ymmärtää erot, kun hän voi samalla verrata titoja tutun maan tietoihin. Muutoin Suomesta on esitetty samat tiedot kuin muistakin maista, mutta poikkeuksena on laukkausurheilu. Suomessa ei ole aktiivista laukkausurheilua, joten sitä ei voi verrata suomalaiseen hevosalaan (The International Federation of Horseracing Authorities, 2014).

4 OPETUSMATERIAALIN JA OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS

Opinnäytetyö koostuu kahdesta osasta: kansainvälisestä hevostaloudesta kertovasta materiaalista sekä opinnäytetyöraportista, joka kertoo materiaalin teosta. Kyseessä on siis toiminnallinen opinnäytetyö. Toiminnalliselle opinnäytetyölle on tyypillistä se, että se koostuu kahdesta eri osasta eli raportista ja tuotetusta asiasta. Tuotettu asia voi olla periaatteessa mitä tahansa, kunhan se soveltuu aiheen esittämiseen. Opinnäytetyössä on myös piirteitä empiirisestä tutkimuksesta, sillä osa tiedoista perustuu havainnoille ja kokemuksille saatuihin tuloksiin. (Airaksinen, 2009).

Materiaali on toteutettu keskittymällä neljän eri maan hevostalouteen. Sen lisäksi mukana on myös vertailua Suomen hevostalouteen, mikä helpottaa erojen ja erityispiirteiden hahmottamista. Jokainen kohdema on käsitelty omassa luvussaan minkä lisäksi materiaalin lopussa on lyhyt kuvaus kansainvälisistä hevosjärjestöistä, vertailua ja tilastoja. Kohdemaiden valinta tehtiin sen perusteella, että kirjoittajalla on eniten kokemusta juuri näistä maista ja lisäksi niillä kaikilla on omat erityispiirteensä.

Materiaalin tekemistä varten oli tarkoitus kerätä kontakteja kohdemaista. Tämä suunnitelma osoitautui kuitenkin käytännössä liian vaikeaksi toteuttaa: viidestä ensimmäisestä yhteydenotosta vain yhteen tuli vastaus. Viestejä lähetettiin eri hevosjärjestöille Saksassa ja Itävallassa. Myöhemmin yhteydenotto yksityisiin henkilöihin Itävallassa ja Alankomaissa onnistui, mutta kontakteja ei kuitenkaan pyritty enää etsimään.

4.1 Tiedon etsintä ja lähteiden käyttö

Materiaaliin tarvittavan tiedon etsintä alkoi kohdemaiden hevosalan kattojärjestöjen etsimisellä. Kattojärjestöillä on yleensä kaikkein laajin tieto (vuosikatsaukset, tilastot, kisakalenterit jne.) ja heidän kauttaan on helppo löytää myös muita mahdollisia tietolähteitä. Kattojärjestöjen joukosta päätin ensimmäiseksi etsiä ratsastukseen liittyvät sillä niiden löytyminen nopeasti oli todennäköisintä suurten jäsenmäärien vuoksi.

Monet järjestöistä toimivat myös kansainvälisesti, joten niillä on lyhyitä esittelysivustoja myös englanniksi. Oikeiden sivustojen löytyminen englanninkielisillä hakusanoilla osoittautui kuitenkin haastavaksi, minkä vuoksi oli parempi käyttää hakusanoja ruotsiksi, saksaksi tai hollanniksi. Yleensä kattojärjestöjen sivustot olivat googlen ensimmäisiä hakutuloksia, kun käytettiin kyseisen maan kielellä olevia hakusanoja. Hyviä hakusanoja olivat esimerkiksi "paarden", "rensport", "pferde", "pferdezucht", "trabrennbahn", "häst" ja "ridsport".

Jalostus- ja ratsastusjärjestöjen löytäminen oli suurimmaksi osaksi helppoa, sillä niillä on paljon jäseniä ja toimintaa. Poikkeuksena Alankomaat, jossa ei ole varsinaista jalostuksen kattojärjestöä. Saksan, Itävallan ja Alankomaiden kohdalla myös ravi- ja laukkajärjestöjen etsiminen oli vaikeampaa, sillä niiden toiminta on vähäistä verrattuna ratsastusjärjestöihin. Kuitenkin tavanomaista tuntuu olevan se, että eri hevosurheilun osa-alueilla on omat järjestönsä, jotka vastaavat omaan alaansa liittyvistä asioista mukaan luettuna lajille tyypillisten hevosrotujen jalostus. Esimerkiksi laukkajärjestöt vastaavat täysiverijalostuksesta, vaikka maassa olisi myös yleinen hevosjalostusjärjestö. Kattojärjestöjen lisäksi useimmilla mailla on myös jalostusliittoja, erilaisia muita hevosorganisaatioita ja pienempiä järjestöjä esimerkiksi ohjastajille ja hevosten omistajille.

Kansallisten hevosjärjestöjen lisäksi myös kansainväliset järjestöt olivat tärkeitä tietolähteitä. Kansainvälisissä järjestöissä on se hyvä puoli, että tiedot ovat lähes poikkeuksetta tarjolla englanniksi. Huono puoli on se, että kansainvälisten järjestöjen materiaaleissa ei välttämättä keskitytä maakohdaisiin asioihin vaan käsitellään yleisesti hevostaloutta koko maailman tai maanosien näkökulmasta. Kuitenkin esimerkiksi kansainvälisten järjestöjen vuosikatsaukset ja –raportit osoittautuivat tärkeiksi lähteiksi varsinkin tilastotietojen saamiseksi.

Toissijaisia lähteitä olivat myös ravi- ja laukkaratojen sivustot, erilaisten hevostapahtumien tiedotteet, hevosalan kehittämisohjelmat ja turismisivustot. Monilla mailla oli erilaisia hevoshankkeita ja –tutkimuksia, joista sai lisää tietoa maalle tyypillisestä hevostaloudesta. Myös omilla kokemuksilla ja yhteyshenkilöiltä saaduilla tiedoilla oli suuri rooli materiaalin kokoamisessa.

4.2 Taulukot ja maiden vertaaminen

Eri maiden hevostalouden erojen havainnollistamiseksi materiaalissa on käytetty taulukoita ja vertailukuvioita. Taulukko on tiedonesittämismuoto, jolla pyritään ilmaisemaan asia mahdollisimman yksinkertaisesti. Yksinkertaisuuden saamiseksi taulukossa on usein esitetty numeraalista tietoa, taulu-

kon otsikointi on ytimekästä ja muotoilu tehty niin että tietojen vertaaminen on helppoa. (Tilastokeskus, 2007.)

Taulukkoon on koottu tietoja, jotka auttavat hahmottamaan maiden hevostaloutta ja eroja muihin maihin. Ensimmäiseksi on lueteltu hevosmäärät ja –tiheys sekä eri hevosurheilulajien hevosmäärät ja elävien hevosten vienti. Sen jälkeen on lueteltu maiden hevosalan kattojärjestöt. Usein kattojärjestöjä on paljon, mutta taulukkoon on valittu vain neljän, yleensä tärkeimmän, alan järjestöt: jalostus, ratsastus, ravi- ja laukkaurheilu. Nämä neljä ovat yleensä suurimpia hevosalan järjestöjä, ja kaikkien pienempien järjestöjen luetteleminen olisi vienyt liikaa tilaa. Pienten järjestöjen vaikutus maan hevostalouteen on usein myös vähäisempi, joten niiden käsittely näin yleisluontoisessa materiaalissa ei olisi ollut tarkoituksen mukaista.

Seuraavaksi taulukossa on listattu ratsastus-, ravi- ja laukkakilpailujen määrät maittain. Eri lajien suosiota on myös selvennetty ravi- ja laukkaratojen määrällä sekä ratsastuksen olympiamenestyksellä ja laukka- ja ravilähtöjen voittosummilla. Laukka- ja raviurheilua on helppo vertailla voittosummiin perusteella, koska kummassakin lajissa rahamäärät on tarkkaan tilastoitu. Ratsastuksessa sen sijaan on vaikea arvata, kuinka paljon vuotuinen maakohtainen voittosumma olisi. Sen vuoksi ratsastusmenestyksen vertaamiseen on käytetty olympiamitaleiden määrää.

Hevosurheilulajeista vertailtavana on ratsastus-, ravi- ja laukkaurheilu. Ratsastusurheiluksi lasketaan kaikki kansainvälisen ratsastusliitto FEI:n hyväksymät hevosurheilun lajit eli este-, koulu-, kenttä- ja maastoratsastus sekä valjakkoajo, vikellys, reining (Fédération Equestre Internationale, 2016). Kaikkien eri hevosurheilulajien suosion vertailu olisi ollut mahdotonta, sillä niistä ei ole olemassa tietoja. Sama hevonen voi myös osallistua kilpailuihin monessa eri lajissa (esimerkiksi koulu- ja esteratsastuksessa), joten kilpahevosten jako kilparatsuihin, ravureihin ja laukkahevosiin on selkeämpi ja varmempi keino hahmottaa urheilulajin suosio.

Taulukon lisäksi materiaali sisältää tilastokuvioita. Tilastokuvioiden tarkoitus on välittää tietoa visuaalisesti ja niitä käytetään usein hahmottamaan tiettyjä aiheita. Toisin kuin taulukossa, tilastokuvio antaa laajemman mahdollisuuden esittää tietoa eri muodossa. Tämä auttaa paljon materiaalin visuaalisen ilmeen saamiseksi sekä mielenkiinnon herättämiseen, mutta voi myös helposti aiheuttaa tiedon vääristymistä. (Tilastokeskus, 2007.)

Materiaalin on tehty tilastokuviot neljästä eri kohdasta: hevosmäärä, hevostiheys hehtaarilla, kilpahevosten määrä ja ravi-, ratsastus- ja laukkakilpailujen määrä. Jo pelkkä hevosmäärä antaa hyvin kuvan siitä, kuinka merkittävää hevosala on maassa. Hevostiheys taas hahmottaa sitä, miten paljon maassa on hevosia suhteutettuna sen pinta-alaan. Esimerkiksi pelkällä hevospopulaation määrällä mitattuna Saksa on kohdemaista kaikkein suurin hevosmaa, mutta hevostiheyttä vertaillaessa Alankomaissa on hevosia pinta-alaan suhteutettuna kolme kertaa enemmän kuin Saksassa (kts. liite 1, sivu 47).

Kilpahevosten ja eri hevosurheilulajien vertailun on tarkoitus hahmottaa sitä, miten eri lajien suosio vaihtelee maittain. Kummassakin taulukkokuviossa on mukana kolme suosituinta hevosurheilulajia: ratsastus-, ravi- ja laukkausurheilu. Lajit on esitetty samoissa kuvioissa vierekkäisillä pylväillä, joten vertailu ja erojen näkeminen on helppoa. Esimerkiksi ratsastuksessa Saksa ja Alankomaat ovat selvästi muita kohdemaita ylempänä, mutta raviurheilussa Ruotsi on merkittävämpi. Itävallassa kaikki kolme hevosurheilulajia ovat tasaisen suosittuja, mutta Suomessa raviurheilu on merkittävästi suosittumpaa kuin muut. Mielenkiintoista on myös se että Alankomaissa on selvästi vähemmän kilparatsuja kuin esimerkiksi Saksassa, mutta siellä järjestetään kohdemaiden joukossa eniten ratsastuskilpailuja. (Kts. Liite 1, sivu 47 - 48.)

4.3 Aikataulu

Opinnäytetyön teosta laadittiin alustava aikataulu suunnitteluvaiheen aikana, koska se auttaa hahmottamaan ajankäyttöä ja suunnittelemaan opinnäytetyön etenemisen. Alustavassa, suunnitelman mukaisessa aikataulussa opinnäytetyön teko oli jaettu parin viikon mittaisiin osiin. Aikataulua suunniteltaessa arvioitiin, kuinka paljon aikaa työntekemiseen kuluu ja srvioita pyöristettiin hieman ylöspäin siltä varalta, että työn tekemisen aikana tapahtuu jotain odottamatonta. (Kajaanin ammattikorkeakoulu, 2016.)

TAULUKKO 1 Suunnitelman mukainen aikataulu

Aika	Tehtävä
Marras-joulukuu	Tiedonkeruun aloitus
Vko 2	Aloituspalaveri
19.1	Suunnitelmaseminaari
Vko 2-4	Saksa
Vko 5-6	Itävalta
Vko 7-8	Alankomaat
Vko 9-10	Ruotsi
Vko 11-12	Tilastot ja vertailu
Vko 13-14	Raportti
Vko 17-18	Opinnäytetyön esitys ja kypsyysnäyte

Opinnäytetyön alkuperäinen aikataulu oli hyvin yksinkertainen (kts. TAULUKKO 1). Tarkoitus oli edetä hyvin täsmällisesti yksi osa kerrallaan. Täsmällinen jako aikataulutuksessa auttaa työn tekemisessä sillä silloin voidaan keskittyä aina vain yhteen asiaan kerrallaan ja säästetään aikaa (Kajaanin ammattikorkeakoulu, 2016).

TAULUKKO 2 Toteutunut aikataulu

Aika	Tehtävä
Marras-joulukuu	Tiedonkeruun aloitus
Marraskuu	Aloituspalaveri
19.1.	Suunnitelmaseminaari
Vko 2-4	Saksa, yhteydenottoja
Vko 4-6	Itävalta, yhteydenottoja
Vko 6	Alankomaat
Vko 7	Vertailua
Vko 8	Itävalta päivitys
Vko 8-9	Ruotsi
Vko 10	Hiihtoloma / lomitus
Vko 11	Itävalta ja Saksa päivitys
Vko 13	Ensimmäinen taitto, kuvien lisääminen, johdanto, Alankomaat päivitys
Vko 14	Materiaalin muokkaaminen, raportin aloitus, tilastot.
12.4.	Väliseminaari
Vko 15-16	Toinen taitto, materiaalin viimeistely
Vko 16-17	Raportin teko
27.4.	Opinnäytetyön palautus
18.5.	Opinnäytetyön esitys
20.5.	Kypsyysnäyte

Toteutunut aikataulu (kts. TAULUKKO 2) poikkesi alkuperäisestä suunnitelmasta. Aluksi toteutunut aikataulu seurasi suunniteltua aikataulua, mutta sitten aikataulutus alkoi muuttua. Aluksi muutokset johtuivat siitä, että tietyistä aiheista ei vain löytynyt tietoa juuri sillä hetkellä kun se aihe olisi pitänyt käsitellä. Koska yhteen kohtaan jumittuminen olisi johtanut innostuksen lopahtamiseen, päätin siirtyä toiseen aiheeseen aina kun vastaan tuli umpikujia.

Lopullinen työ on muutaman viikon alkuperäistä aikataulua jäljessä. Tämä johtui monesta eri asiasta eikä aiheuttanut työlle varsinaista myöhästymistä. Suurimpana syynä myöhäisempään palautukseen oli se, että tiedon etsintään meni enemmän aikaa kun oli suunniteltu. Muita syitä olivat esimerkiksi äkilliset menot, lomitukset ja muiden tehtävien hoitaminen. Työn aikana myös suunnitelma muuttui useasti, mikä lisäsi ajantarvetta.

TAULUKKO 3 Opinnäytetyöhön käytetty aika (arvio)

Tehtävä	Käytetty aika (tunteina)
Opinnäytetyöraportti	30
Materiaali	160
Taulukko	5
Muu	169
Yhteensä	364

Opinnäytetyön tekemiseen kului yhteensä arviolta 364 tuntia (kts. TAULUKKO 3). Tämä vastaa 56 työpäivää, jos työpäivän pituus on 6,5 tuntia ilman lounas- ja kahvitaukoja. Materiaalin, raportin ja taulukon tekemiseen kulunut aika on arvioitu wordin ilmoittamilla tiedoilla dokumenttien muokausajoista. ”Muu” tarkoittaa muun muassa tiedon etsimiseen ja kuvien käsittelyyn kulunutta aikaa, joka on arvioitu työskentelypäivien perusteella.

Yksi opintopiste vastaa suurinpiirtein 27 tuntia työskentelyä eli 15 opintopisteen opinnäytetyö tarkoittaa noin 405 tunnin työskentelyä (Kemppainen, 2015). Taulukko 3:n mukainen tuntimäärä ei siis yllä opinnäytetyöhön arvioituun työaikaan. Taulukossa ei kuitenkaan ole huomioitu vielä opinnäytetyöesitystä, kypsyysnäytettä tai palautuksen jälkeiseen viimeistelyyn mahdollisesti kuluvaa aikaa. Todellisuudessa opinnäytetyöhön käytetty aika on luultavasti lähemmäs 405 tuntia.

Työhön päivittäin käytetty aika vaihteli päivästä ja työvaiheesta riippuen. Viikoilla 2-9 työaika oli vähintään neljä tuntia päivässä. Viikoilla 11–13 työaika oli noin kuusi tuntia päivässä ja viikoilla 14–16 se nostettiin kahdeksaan työtuntiin päivässä. Viikonloput ovat muutamaa poikkeusta lukuunottamatta olleet vapaata aikaa, jolloin ei tehdä opinnäytetyötä tai muita koulutehtäviä. Sen lisäksi hiihtoloma viikko oli suurimmaksi osaksi vapaa viikko ja keväälle sattui myös muutama arkipäivälomitus, joiden aikana opinnäytetyötä ei tehty.

4.4 Ongelmat ja ratkaisut

Opinnäytetyöprosessin aikana moni ennalta suunniteltu asia muuttui ja aiheutti ongelmian työnteeseen. Ensimmäinen ongelma oli tiedonhaku sillä aluksi kaikki tieto tuntui olevan hyvin vaikeasti saatavilla. Kuitenkin sinnikkään yrittämisen jälkeen oikeaa tietoa alkoi löytyä ja materiaali edetä. Toinen ongelma liittyi myös tiedon hankintaan, sillä taulukkoa varten oli aluksi vaikeaa löytää sopivia tietoja. Tärkeintä oli, että taulukkoon tulevat luvut olisivat vertailtavissa ja saatavilla kaikista maista. Sen takia päädyin siihen että kaikki luvut ovat aina samasta lähteestä. Esimerkiksi ravikilpailujen määrät ovat kaikki UET:n vuosiraportista, vaikka lähes jokaisella maalla olisi ollut saatavilla myös omat tilastonsa. Tämä johtui siitä, että en voinut olla varma laskevatko kaikki samat asiat samalla tavalla. Esimerkiksi jonkun maan ravijärjestö saattaa laskea myös harjoitusravit ravikilpailuksi, mutta toisen maan ravijärjestö ei tee niin. Tämä aiheuttaisi sen, etteivät tiedot olisi vertailtavissa. Ottamalla kaik-

kien maiden tiedot samasta raportista, varmistutaan siitä että kyseiset luvut tarkoittavat samaa asiaa riippumatta maasta.

Jokaisessa käyttämässäni kansainvälisessä vuosiraportissa mainittiin lähteinä maiden omat kattojärjestöt. Tein kuitenkin tietyiltä osin vertailua muihin raportteihin varmistuakseni siitä että tiedot ovat todellakin paikkaansapitävät. Sen vuoksi esimerkiksi hevospäämäärät eivät ole peräisin samoista lähteistä. Vertailu eri raporttien välillä paljasti jopa kymmenientuhansien heittoja luvuissa, minkä vuoksi hevospäämäärät on tarkistettu eri lähteistä maittain.

Tiedon etsimisen lisäksi ongelmaa aiheuttivat myös case-tallit. Alkuperäisen suunnitelman mukaan jokaisesta maasta olisi esiteltyn yksi case-kohde, jonka avulla selkiytetään kuvaa kohdemaiden hevostalodesta. Case-tallien löytyminen osoittautui kuitenkin erittäin vaikeaksi. Itävallasta ja Ruotsista case-tallit olisivat olleet jo valittuina, mutta Saksaan ja Alankomaihin ei saatu yhteyttä mahdollisiin kohteisiin. Asiaa vaikeutti myös se, ettei pelkkien internet-sivujen ja mainosten perusteella voinut varmistua siitä onko tallin toiminta rehellistä ja hyväksyttävää. Case-tallien valinta olisi siis vaatinut sen että talleilla käydään paikanpäällä tutustumassa tai tallia ehdottaa esimerkiksi hevosjärjestön edustaja. Yhteydensaamisongelmien vuoksi se ei ollut mahdollista. Case-tallit korvattiin yleisellä kuvauksella ja yhteenvedolla maiden hevostaloudesta. Samaan osioon liitettiin myös ”lue lisää” – kohta, joka tiivistää sivun ilmettä. Case-tallit oikeilla esimerkeillä olisivat olleet mielenkiintoinen lisä ja ehkä ne voidaan lisätä materiaaliin myöhemmin sopivien tallien löytyttyä.

Myös materiaalin taitossa oli ongelmia. Taittaminen word-ohjelma on aikaa vievää ja rasittavaa työtä, joka olisi hoitunut paljon helpommin oikealla taitto-ohjelma. Minulla ei kuitenkaan ole entuudestaan kokemusta taitto-ohjelman käytöstä ja sen opettelu opinnäytetyötä varten ei ollut mahdollista, koska työskentelykoneella ei ollut taitto-ohjelmaa ja sen hankkiminen yhtä työtä varten olisi ollut liian kallista. Koululla on osassa tietokoneita taitto-ohjelma, mutta luokissa oleville koneille ei ole aina pääsyä eikä olisi voinut olettaa että minulla on tarpeeksi aikaa sekä opetella koko taitto-ohjelman käyttö että vielä taittaa materiaali sillä.

Kuvien saamisessa oli aluksi ongelmaa, mutta lopulta kuvia kertyi tarpeeksi. Yhtenä vaihtoehtona kuvien hankkimiselle ehdotettiin myös Hippoksen kuvapankkia. En kuitenkaan pyytänyt lupaa kuvapankin käyttöön, sillä katsoin omien kuvieni olevan tarpeeksi eikä Hippoksen kuvapankissa ollut kuvia niistä hevosroduista joita olisi tarvittu materiaaliin. Rotokuvat olisivat tietenkin olleet hyvä lisä, mutta materiaalin tarkoitus ei ole varsinaisesti vain esitellä rotuja, joten päädyin siihen tulokseen että tärkeämpää on käyttää kuvia, jotka on kerätty kohdemaista. Kuvia pyydettiin myös ensimmäisten yhteydenottojen yhteydessä maiden hevosjärjestöiltä, mutta viesteihin ei saatu vastauksia. Kuvia on kuitenkin mahdollista vaihtaa helposti, jos ennen julkaisua tarjolla on parempia.

Toinen ehdotus materiaaliin oli tapahtumien ja järjestöjen sivustojen hyperlinkittäminen tekstiin. Tapahtumien linkittämisestä luovuttiin kokonaan sen vuoksi että suurimmalla osalla tapahtumista on vuosittain vaihtuva nettisivusto. Hyperlinkki olisi siis ollut toimiva vain noin vuoden ajan minkä jälkeen se ei olisi enää toiminut tai vienyt vanhan tapahtuman sivustoille. Osalla tapahtumista ei myös-

kään ollut nettisivustoja ollenkaan. Esimerkiksi suurin osa ravitapahtumista on vain mainittu raviradan sivuilla. Siinäkin tapauksessa hyperlinkki olisi ollut käyttökelvoton noin vuoden jälkeen. Tapah-
tumat on kuitenkin valittu myös sen perusteella että ne ovat suosituimpia maan hevostapahtumista ja helppo löytää nimeä googlettamalla.

Järjestöjen sivuja ei ole linkitetty järjestöistä kertovaan osioon vaan myöhemmin luvun päättävälle sivulle. Tämä johtui siitä että näin kaikki linkit saatiin siististi yhdelle sivulle ja samalla se palveli so-
pivana lopetuksena maa-osiolle. Linkkien on myös hyvä olla näkyvässä muodossa siltä varalta että joku tahtoo kirjoittaa sen ylös.

4.5 Materiaalin jakaminen

Materiaalin jakamisesta ei ole vielä lopullisesti sovittu. Yksi vaihtoehto on, että se julkaistaan netissä hevosalan sivustolla. Julkaiseminen riippuu siitä, onko se sivuston ylläpitäjien mielestä julkaistavaksi kelpaava. Toinen vaihtoehto on julkaista se esimerkiksi oppilaitoksen omilla tietolustoilla (esim. Virtuaalilylä). Silloin materiaalin esitysasua täytyy muuttaa sillä PDF ei välttämättä sovellu parhaiten siihen tarkoitukseen. Esitysasun muuttaminen ei kuitenkaan ole mahdoton tehtävä sillä sama materiaali on olemassa myös word-tiedostona.

Materiaali on laadittu niin että sen voi julkaista PDF-muodossa. Sen voi julkaista myös paperiversio-
na, mutta sen taittamiseen ei ole käytetty taitto-ohjelmaa joten laadukkaamman jäljen saamiseksi se tulisi taittaa uudelleen paperijulkaisua varten. PDF-julkaisu on kuitenkin tässä tapauksessa luultavas-
ti riittävä.

Muiden mahdollisuuksien lisäksi opinnäytetyö julkaistaan Theseus-verkkokirjastossa opinnäytetyöesi-
tyksen ja viimeistelyn jälkeen. Theseus-verkkokirjasto on suomalaisten ammattikorkeakoulujen opinnäytetöiden julkaisemissivusto, jossa kuka vain voi lukea ja tutustua ammattikorkeakouluissa tehtyihin opinnäytetöihin (Theseus.fi, ei pvm). Theseus-julkaisussa on mukana sekä opinnäytetyöra-
portti että materiaali toisin kuin muissa julkaisumuodoissa, joissa vain materiaali on tarkoitettu jul-
kaistavaksi.

5 POHDINTA

Hevostenhoitajille on yleistä hakea töitä ulkomailta. Suomalaisilla hevostenhoitajilla on maailmalla hyvä maine ja ahkerille tekijöille löytyy aina töitä. Ulkomailla työskentely ja sinne muuttaminen ei kuitenkaan ole aina helppoa ja ennen lähtöä on hyvä tutustua uuden maan hevostalouteen.

Eri maiden hevostaloudesta ei ole juuri tarjolla tietoa suomeksi. Se tieto, mitä siitä on, on lähinnä vain nettiartikkeleita, blogikirjoituksia tai matkakertomuksia. Ne toimivat myös hyvin, jos haetaan tietoa vain tietyistä asiasta tai maasta, mutta kaiken tiedon kokoaminen yhteen materiaalin helpottaa etsimistä huomattavasti. Materiaali toimii apuna myös niille, jotka vasta harkitsevat ulkomaille lähtöä ja etsivät ideoita siihen millaisille talleille voi hakea töihin. Tähän tarkoitukseen materiaali sopii erityisesti, jos siihen lisätään myös muita maita. Tavallaan se on siis mainos ja esittely, joka toivottavasti innostaa hevostenhoitajia ja muita hevosihmisiä kokeilemaan työtenkoa myös ulkomailla.

Materiaalia voi myös käyttää opetuksessa. Monissa hevosalan oppilaitoksissa käsitellään myös hevosalan kansainvälisyyttä. Materiaalia voi esitellä sellaisenaan tai siitä voi poimia tietoa omaan esitykseen. Varsinkin tilastot varmasti kiinnostavat ja materiaaliin lisättyjen linkkien kautta voi löytää lisää tietoa ja myös vuosittain päivitettäviä tilastoja.

5.1 Materiaalin kehittäminen

Materiaalia on tarkoitus käyttää sellaisenaan luettavana tai siitä voi poimia ja koostaa oman esityksensä. Koska maat on jaettu omiin osioihinsa, niistä on helppo valita se mistä halutaan lukea. Tällainen jaottelu myös mahdollistaa materiaalin laajentamisen. Sopivia seuraavia kohdemaita voisivat olla muun muassa Iso-Britannia (1,2 miljoonaa hevosta ja laajasti ratsastus- ja laukkurheilua), Ranska (raviurheilun johtomaita ja hevosia kasvatetaan myös lihantuotantoon), Italia (ravimaa ja johtavia maita "hevosmuodissa"), Yhdysvallat (maailman suurin hevosten kasvattaja ja monipuolinen hevosala), Australia (laukkaurheilua ja hevosten käyttö paimenuksessa) ja Islanti (islanninhevosten asema maan ainoana hevosrotuna). Tietenkin kohdemaana voi olla lähes mikä tahansa maa maailmassa, sillä hevoskulttuuria voi löytää kaikkialta.

Minulla on muutama idea materiaalin kehittämisen suhteen. Tällä hetkellä se on tarkoitettu luettavaksi netistä. Jos se kuitenkin herättää kiinnostusta, siitä voisi tehdä myös paperijulkaistavan version. Sellaisen voisi vielä vahvemmin suunnata ulkomailta työpaikkaa hakeville hevostenhoitajille lisäämällä vielä erikseen osion siitä millaista käytännön työskentely ja asuminen ulkomailla on. Toinen idea on laajentaa materiaali lisäämällä mukaan muita maita. Kaava voisi olla sama eli perustiedot, hevosrodot, hevosjärjestöt, jokin erityispiirre maan hevostaloudesta ja tärkeimmät hevostapahtumat. Uskon, että tähän valmiiseen pohjaan muiden maiden lisääminen olisi helppoa. Jos tämä pohja ei kuitenkaan ole soveltuva tai materiaalista halutaan interaktiivisempi, voi nykyistä mallia hyväksikäyttäen luoda web-version, jossa linkkejä klikkaamalla pääsee siirtymään haluamaansa kohtaan helposti. Sellainen versio olisi paljon hyödyllisempi, jos maita esitellään enemmän. Vain neljän maan esittelyssä se voi olla vähän turhaa sillä lyhyen materiaalin voi helposti lukea PDF:stä. Myös PDF-

versiossa lukija voi alun sisällysluetteloa klikkaamalla siirtyä heti siihen osioon, joka häntä eniten kiinnostaa.

Kolmas idea on jatkaa materiaalin tekemistä artikkelimuodossa. Tällaisenaan osiot ovat liian pitkiä lehtiartikkeliksi, mutta muokkaamalla niistä voisi tehdä lyhyempiä, julkaisukelpoisia juttuja. On kuitenkin hyvin epävarmaa, haluaako kukaan julkaista kokonaista artikkelisarjaa tästä aiheesta. Luultavasti olisi parempi idea kirjoittaa pari yleisluontoisempaa artikkelia, joissa keskityttään kertomaan hevostenhoitajana työskentelystä ulkomailla.

5.2 Oman ammattillisen osaamisen kehittyminen

Tämän työn tekeminen on kehittänyt minua paljon niin ammattillisesti kuin muutoinkin. Vaikka minulla on entuudestaan paljon käytännön kokemusta työskentelystä ulkomailla ja hevostaloudesta kansainvälisesti, opin paljon uutta varsinkin eri organisaatioiden toimintatavoista ja hevostalouden rakentumisesta. Oli yllättävää huomata, että maiden välillä oli näinkin paljon eroja vaikka hevosalan päätekijät olivat samoja. Mailla oli kuitenkin myös paljon yhteistä. Omien alkuperäisten rotujen suosiminen ja arvostaminen oli esillä jokaisen neljän kohdemaan hevostaloudesta, hevostalous oli laajaa ja hyvin innovatiivista.

Kehityin myös tiedon etsimisessä ja hyödyntämisessä. Joissakin tapauksissa oikeiden tietojen löytäminen oli helppoa ja vaivatonta, mutta silloin tällöin kohdalle sattui tapauksia joissa minun täytyi suorittaa lähes salapoliisityötä löytääkseni oikeat tiedot. Samalla työtä tehdessä myös kertosin ruotsin, saksan ja hollannin kielioppia, koska iso osa lähteistä oli näillä kielillä. Se toi hieman lisähaastetta materiaalin tekemiseen.

Koska opinnäytetyötä tehdään omaan tahtiin, ajankäytön suunnittelu oli myös tärkeää. Olen ennenkin osannut suunnitella oman aikatauluni, mutta opinnäytetyötä tehdessä opin milloin ja miten työskentely sopii minulle parhaiten. Opinnäytetyö on sellainen työ, jota ei voi tehdä kerralla valmiiksi vaan täytyy edetä pienissä osissa eteenpäin ja se kehitti myös kärsivällisyyttä sekä kykyä pitää taukoja välillä. Työn jakaminen osiin ja päiväohjelman suunnittelu olivat niitä asioita, joita opin. Ymmärsin myös että minulle paras työskentelyaika on iltapäivisin ja iltaisin, ja että tarvitsen tietynlaisen ympäristön pystyäkseeni keskittymään. Näiden asioiden selvittyä, työntekeä oli vaivattomampaa.

6 PÄÄTÄNTÖ

Opinnäytetyön tekeminen oli pitkä projekti, jonka aikana monia asia ehti muuttua ennen kuin työ saatiin valmiiksi. Pääkohdat kuitenkin pysyivät samoina ja alkuperäinen idea kohdemaiden käytöstä kesti loppuun asti. Lopullinen aikataulu oli muutaman viikon suunniteltua myöhässä, mutta opinnäytetyö valmistui kuitenkin tarpeeksi ajoissa.

Mielestäni onnistuin opinnäytetyön teossa hyvin. Se ei aina ollut helppoa, mutta sain kuitenkin kaiken valmiiksi siihen pisteeseen asti että olen itse siihen tyytyväinen. Yllättävintä opinnäytetyötä tehdessä oli se, kuinka kauan tiedon etsimiseen meni. Asiaa vaikeutti myös useamman eri kielisten lähteiden käyttö. Kaiken tiedon keräämisen jälkeen oli kuitenkin mielenkiintoista huomata, miten paljon eroja ja samankaltaisuuksia kohdemaiden välillä oli.

Materiaali on tässä opinnäytetyössä tehty valmiiksi tältä erää. Sitä on kuitenkin mahdollista kehittää eteenpäin ja jatkaa maiden lisäystä. Ei ole vielä varmaa, kuka tätä kehitystyötä mahdollisesti jatkaa, mutta odotan jatkoa mielenkiinnolla.

7 LÄHDELUETTELO

- Airaksinen, T. (29.1.2009). *Toiminnallinen opinnäytetyö tekstinä*. Haettu 26.4.2016 osoitteesta <http://www.slideshare.net/TiinaMarjatta/toiminnallinen-opinnytety-tekstin>
- Avelsföreningen för Svenska Varmblodiga Hästen. (21.10.2014). *About SWB*. Haettu 14.4.2016 osoitteesta http://www.swb.org/om_asvh/about-swb
- Deutsche Reiterliche Vereinigung e.V. (2014). *Equestrian Sports and Breeding in Germany*. Warendorf, Saksa. Haettu 11.4.2016 osoitteesta http://www.euroequestrian.eu/wp-content/uploads/2014/06/Horse_Sports_and_Breeding.pdf
- Euroopan unioni. (2016). *Alankomaat*. Haettu 27.4.2016 osoitteesta Euroopan unioni - tietoa EU:sta: http://europa.eu/about-eu/countries/member-countries/netherlands/index_fi.htm
- European Horse Network. (2016). *The Horse Industry*. Haettu 26.4.2016 osoitteesta European Horse Network: <http://www.europeanhorsenetwork.eu/the-horse-industry/>
- European Trotting Union. (2015). *UET Annual Report 2015*. European Trotting Union. Haettu 15.4.2016 osoitteesta http://www.uet-trot.eu/images/pdf-uet/en/publications/uet_annual_report.pdf
- FAO. (2014). Haettu 15.4.2016 osoitteesta FAO Statistics: <http://www.fao.org/economic/ess/en/>
- Fédération Equestre Internationale. (2016). Haettu 18.4.2016 osoitteesta Fédération Equestre Internationale: <http://www.fei.org/>
- Jordbruks verket. (2010). Hästar och anläggningar med häst 2010. *Sveriges officiella statistik*. Ruotsi. Haettu 14.4.2016 osoitteesta https://www.jordbruksverket.se/webdav/files/SJV/Amnesomraden/Statistik,%20fakta/Husdjur/JO24/JO24SM1101/JO24SM1101/JO24SM1101_kommentarer.htm
- Kajaanin ammattikorkeakoulu. (2016.). *Aikataulusuunnitelma*. Haettu 27.4.2016 osoitteesta <http://www.kamk.fi/opari/Opinnaytetyopakki/Opinnaytetyoprosessi/SoTeLi/Opinnaytetyoprosessi/Prosessi/Aiheanalyysi/Aikataulusuunnitelma>
- Kemppainen, J. (2015). *Kuinka oppimisympäristöt tukevat opetussuunnitelman osaamistavoitteiden saavuttamista*. Opinnäytetyö, Savonia-ammattikorkeakoulu. Haettu 25.4.2016 osoitteesta https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/88389/Kemppainen_Joona.pdf?sequence=1
- KWPN. (2016). *About KWPN*. Haettu 15.4.2016 osoitteesta <http://www.kwpn.org/kwpn/>
- Liljenstolpe, C. (2009). *Horses in Europe*. Swedish University of Agricultural Sciences.
- PferdAustria. (2004). *Traditionelle Pferderassen Österreichs*. Stadl-Paura, Itävalta. Haettu 15.4.2016 osoitteesta http://www.pferdaustria.info/download/text/267/pferd_austria_Folder_Pferderassen_2015_RZ_WEB.pdf
- Schneider, H. W.; & Mahlberg, B. (2005). *The Economic Role of horses in Austria*. Wien: PferdAustria. Haettu 15.4.2016 osoitteesta <http://www.pferdaustria.info/download/text/151/ExecutiveSummaryEnglish.pdf>
- The International Federation of Horseracing Authorities. (2014). *Annual Report*. Haettu 18.4.2016 osoitteesta http://www.horseracingintfed.com/resources/Annual_Report_2014.pdf
- Theseus.fi. (ei pvm). *Theseus - ammattikorkeakoulujen opinnäytetyöt ja julkaisut verkossa*. Haettu 27.4.2016 osoitteesta <https://www.theseus.fi/>
- Tilastokeskus. (2007). *Laatua tilastoissa* (2. p.). Helsinki: Yliopistopaino.
- Verkerk, K. (7 2014). *Holland Horse Challenge*. Haettu 18.4.2016 osoitteesta <http://www.agroberichtenbuitenland.nl/verenigde-staten/wp-content/uploads/sites/21/2015/03/img492wph3e.pdf>

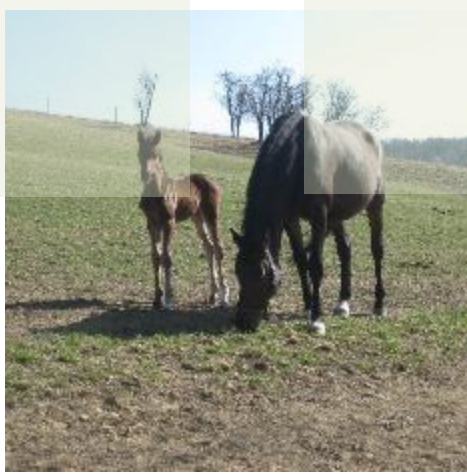
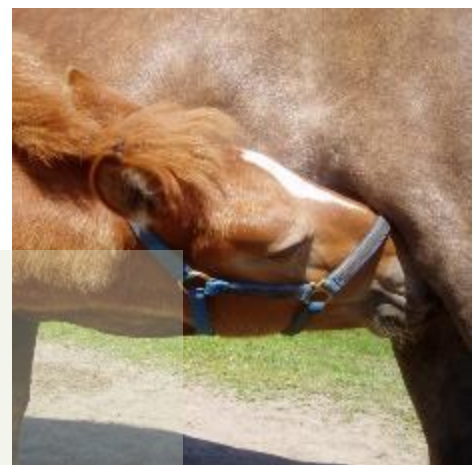
LIITE 1: OPAS ALANKOMAIDEN, ITÄVALLAN, RUOTSIN JA SAKSAN HEVOSTALOUTEEN

Opas Alankomaiden, Itävallan, Ruotsin ja Saksan hevostalouteen

Veera Valtanen 2016

Tämä opas on tehty opinnäytetyönä Savonia-ammattikorkeakoulussa.

Kirjoittanut ja taittanut: Veera Valtanen

Kuvat, ellei toisin mainita: Veera Valtanen

Ohjannut: Katriina Pylkkänen ja Pirjo Suhonen

Opponoinut: Heidi Lääveri ja Saija Tenhunen

Sivujen 4, 13, 25 ja 35 kartta- ja lippukuvat:

Wikimedia Commons

Savonia-ammattikorkeakoulu, luonnonvara-ala.

Iisalmi, 2016

Sisällys

Hevostalous on kansainvälistä	3
Alankomaat hevosmaana.....	4
Alankomaiden hevoset.....	5
Alankomaiden hevosjärjestöt.....	8
Hevoskauppa	10
Hevostapahtumia ja –kohteita Alankomaissa	11
Talli Alankomaissa.....	12
Itävalta hevosmaana.....	13
Itävallan hevoset.....	14
Itävallan hevosjärjestöt.....	18
Spanische Hofreitschule - Wienin espanjalainen ratsastuskoulu	19
Valtionsiittola Piber.....	21
Hevostapahtumia ja -kohteita Itävallassa	23
Talli Itävallassa.....	24
Ruotsi hevosmaana.....	25
Ruotsin hevoset	26
Hevosjärjestöt Ruotsissa	29
Hevosurheilu.....	31
Hevostapahtumia ja –kohteita Ruotsissa	33
Talli Ruotsissa	34
Saksa hevosmaana.....	35
Saksan hevoset	36
Saksan hevosjärjestöt	38
Hevosjalostus.....	40
Hevostapahtumia ja –kohteita Saksassa	43
Talli Saksassa	44
Kansainväliset hevosjärjestöt	45
Taulukot ja vertailu	46

Kuvat ylhäältä alas: ratsuvahteja Lontoossa, parivaljakko Unkarissa, viikonikäinen puoliverivarsa Itävallassa ja kimo suomenhevonen Suomessa.

Hevostalous on kansainvälistä

Hevonen on vaikuttanut ihmiskunnan edistykseen monin tavoin ja yhä hevoset herättävät tunteita, palvelevat ja antavat ihmisille niin elämyksiä kuin hyvinvointia. Hevosten määrä maailmassa on arviolta 60 miljoonaa ja niistä Euroopassa asuu noin kuusi miljoonaa. Maailman valtioista vain kahdessa ei ole ollenkaan hevosia.

Aluksi hevoset kulkeutuivat ihmisten mukana, koska ne olivat hyödyllisiä. Ratsain liikkuminen oli nopeampaa, kuormien vetäminen helpompaa ja taistelussa ratsuväki vei helposti voiton. Ajan kuluessa hevosten merkitys muuttui. Ne siirtyivät ratsuväestä ja maatalouden tehovoimasta kaupunkien vossikkahevosiksi ja tehtaisiin vetämään painavia kuormia. Maailman muuttuessa yhä kehittyneemmäksi hevosten käyttötarve vaihtui. Enää hevosta ei tarvita tuomaan viljaa pellolta tai puita metsästä. Sen sijaan hevosesta on tullut urheilija, elämysten tuoja ja opettaja.

Muutos tarkoitti myös hevostalouden kansainvälistymistä. Suurkisoihin saapuu kymmenistä eri maista, lähitallin ratsu on ehkä kotoisin Puolasta tai naapurin ravurin isä on jenkkiori joka ei ole ikinä käynyt Suomessa. Hevosrotuja on satoja ja perinteitä vieläkin enemmän. Hevoset eivät ole vain eläimiä. Ne ovat

osa kulttuuria ja historiaa.

Kansainvälisyys antaa myös mahdollisuuksia. Eri kulttuurien ja maiden välillä on eroja, mutta hevonen on aina hevonen. Muuttaminen ja työskentely toisessa maassa on helppoa, kun vastassa on tuttu ja turvallinen hevonen.

Toivon, että tämä materiaali ei vain herätä mielenkiintoa, mutta myös rohkaisee hevostenhoitajia, ratsastajia sekä hevosihmisiä tutustumaan lähemmin hevostalouden kansainvälisyyteen. Olen käsitellyt hevosalaa vain neljän maan näkökulmasta, mutta se on vain murto-osa siitä mitä kaikkea hevosmaailma todellisuudessa pitää sisällään. Mahdollisuuksia on lukemattomia.

Seuraamalla lukujen loppuihin lisättyjä linkkejä, voit löytää lisää tietoa hevostaloudesta muissa maissa.

Kuvat vasemmalta oikealle: perinteisesti valjastettuja vossikkahevosia Krakovassa, vahdinvaihtoseremonia Lontoossa ja hevosnäytös Unkarissa. Hevoset ovat näkyvillä monen maan perinteissä ja kulttuurissa.

Alankomaat – Nederland

Perustuslaillinen monarkkia

Pääkaupunki Amsterdam

Väkiluku 16 900 726

Pinta-ala 41 542 km²

Virallinen kieli hollanti

Hevosmäärä n. 400 000

Hevostiheys 9,62 hevosta / ha

Alankomaat hevosmaana

Alankomaat on yksi suurimmista hevosten kasvattajamaista. Sitä on vaikea uskoa sillä maa on pinta-alaltaan pieni eikä hevosten pidolle soveltuvaa tilaa juurikaan ole. Kuitenkin Alankomaissa on noin 400 000 hevosta ja hevostiheys on Euroopan suurimpia, 9,62 hevosta hehtaaria kohden.

Tilan puute ei kuitenkaan ole estänyt hollantilaisia pitämästä huolta hevosistaan ja Hollannin ylpeydet, friisiläinen ja hollantilainen puoliverinen, ovat kumpikin maailmanlaajuisesti tunnettuja rotuja. Alankomaat on myös hevoskaupan johtavia maita. Yhdysvalloissa suurin osa maahantuoduista hevosista on peräisin juuri Alankomaista. Sen lisäksi alankomaalaiset myyvät hevosiaan paljon myös Eurooppaan, Kiinaan ja Meksikoon.

Alankomaalaisia hevosrotuja

Hollantilainen puoliverinen

Gelderlandinhevonen

Groningeninhevonen

Hollantilainen ajohevonen

Friisiläinen hevonen

Hollannintyöhevonen

Puoliverisiä hevosia voi monipuolisesti käyttää lähes kaikkiin ratsastuksen lajeihin.

Alankomaiden hevoset

Alkuperäisiä alankomaalaisia hevosrotuja ei ole kovin monia, mutta ne ovat sitäkin tunnetumpia. Hollantilainen puoliverinen ja friisiläinen hevonen ovat varsinkin saaneet mainetta maailmalla ja kumpikin rotu on suosittuja ratsuina. Suurin osa alankomaalaisista hevosroduista on puoliverisiä ratsurotuja, mutta joukosta löytyy myös yksi kylmäverirotu.

Hollantilaisten hevosrotujen erityispiirteenä on niiden kehittyminen työhevosista kevyiksi urheiluratsuiksi. Alankomaalaiset puoliveriset olivat alun perin maataloustöihin tarkoitettuja kevyitä työhevosista. Suurin osa roduista koki isoja muutoksia maailmansotien jälkeisinä vuosina. Rotujen jalostamiseen on myös käytetty runsaasti hevosia muista maista, lähinnä Saksasta ja Ranskasta.

Hollantilainen puoliverinen (KWPN)

Alankomaalaisista puoliveriroduista luultavasti kaikkein menestynein on hollantilainen puoliverinen (tunnetaan myös lyhenteellä KWPN). KWPN on monipuolinen rotu, jota voi käyttää kaikkiin ratsastuksen lajeihin ja monet hevosurheilun kärkinimistä ovat juuri hollantilaisia puoliverisiä.

Koska kyseessä on yksi parhaimmista ratsuroduista, on yllättävää, että alun perin hollantilainen puoliverinen oli kevyt työhevonen. Hollantilaisen puoliverisen jalostus alkoi, kun kahta vanhempaa hollantilaistorua alettiin sekoittaa keskenään mahdollisimman hyvän hevosien saamiseksi. Kun

maaseutu ei enää tarvinnut hevosia työntekoon ja ratsastus urheilumuotona nousi suosioon, hollantilaiset kasvattajat vaihtoivat tavoitteitaan ja rotuun alettiin risteyttää Ranskasta saatuja ratsuhevosia sekä muita puoliverirotuja. Kevyehkö työhevonen alkoi siis kehittyä sporttiseksi ratsuhevoseksi.

Nykyään hollantilaista puoliveristä jalostetaan neljälle eri suunnalle: estehevonen, kouluhevonen, ajohevonen ja gelderhevonen. Kolme ensimmäistä tyyppiä ovat selkeästi lajimukaisia, mutta neljäs tyyppi eli gelderhevonen on itseasiassa jäänyt jäljelle toisen maailmansodan aikana gelderlandinhevosen jalostuksessa tapahtuneesta muutoksesta.

Totilas, yksi maailman tunnetuimpia ja parhaimpia kouluratsuja, on hollantilainen puoliverinen.

Hollantilaisen puoliverisen hollanninkielinen nimi, Koninklijk Warmbloed Paard Nederland, tarkoittaa Hollannin kuninkaallista puoliverihevosta. Myös englanniksi käytetään nimitystä Royal Dutch Sport Horse.

Gelderlandinhevonen

Gelderlandinhevonen on vanha puoliverirotu, jota alettiin kehittää voimakkaasti sotien jälkeen ja käytettiin hollantilaisen puoliverisen jalostamiseen. Osa kasvattajista kuitenkin kieltäytyi noudattamasta uutta ajatusta ja pitäytyi vanhassa jalostusohjelmassa.

Gelderlandinhevonen on lähes kokonaan sulautunut hollantilaiseen puoliveriseen eikä sitä enää jalosteta omana rotunaan. Yksi hollantilaisen puoliverisen jalostussuunnista on nimetty sen mukaan ja kyseinen suunta noudattaa gelderlandinhevosen alkuperäistä jalostusohjelmaa. Rodun sanotaan olevan erinomainen valjakkoajossa, mutta toimii myös ratsuna hyvin.

Groningeninhevonen

Groningeninhevonen on gelderlandinhevosen tapaan vanha alankomaalainen hevosrotu.

Groningeninhevosta käytettiin paljon hollantilaisen puoliverisen jalostamiseen eikä sitä ole jalostettu enää varsinaisesti omana rotunaan. Groningeninhevonen oli alun perin suhteellisen vahvarakenteinen puoliverinen, jota käytettiin maataloustöissä. Rotuun saatiin jalostettua enemmän keveyttä risteyttämällä sitä oldenburginhevosiin.

Friisiläinen hevonen

Friisiläinen hevonen on yksi tunnetuimpia ja vanhimpia hevosrotuja sekä ainoa täysin alkuperäinen alankomaalainen hevosrotu.

Rotu sai alkunsa Friisinmaalla, jossa niitä on jalostettu ainakin 1200-luvulta lähtien. Rodun historia ylittää kuitenkin huomattavasti kauemmas, sillä jo 300-luvulta on olemassa asiakirjoja jotka todistavat friisiläisen hevosen olleen ratsuväen käytössä. Friisiläinen hevonen on osallistunut myös monen muun rodun jalostukseen ja se itse on ajansaotossa muuttunut kevyemmäksi.

Historiansa aikana rotua on kohdannut monet epäonnet ja se on useasti jo melkein kuollut sukupuuttoon. Viimeisin paha tilanne oli vuonna 1965, jolloin jäljellä oli enää noin viisisataa rekisteröityä tammaa. Laajan kampanjan jälkeen rodun suosio alkoi nousta ja nykyään hollantilaisessa kantakirjassa on noin 70 000 yksilöä ja rotua kasvatetaan ympäri maailmaa.

Rotutyypiltään friisiläinen on raskas puoliverinen. Vahvojen rotupiirteiden ansiosta ne on yleensä helppo tunnistaa, niillä on hyvin ylväs ryhti, korkeahko askel ja syvän musta väritys. Rotu sopii hyvin valjakkoajoon ja kouluratsastukseen, vaikka sen suosio kisahevosena on vasta nousussa. Friisiläiset ovat hyvin suosittuja myös näytös- ja barokkiratsastuksessa.

Friisiläistä hevosta kutsutaan myös Alankomaiden mustaksi helmeksi.

Hollannin ajohevonen

Hollannin ajohevonen on erityisesti valjakkoajoon jalostettu puoliverirotu. Rotu kehittyi maailmansotien jälkeen kevyistä hollantilaisista työhevosista. Keveyden lisäämiseksi siihen risteytettiin myös hackneynhevosia.

Hollannintyöhevonen

Hollannintyöhevonen on tiettävästi ainoa jäljellä oleva alankomaalainen selkeästi kylmäverinen työhevosrotu. Niitä oli ennen enemmän, mutta ne ovat ajan saatossa joko kadonneet tai sulautuneet toisiin rotuihin.

Hollannintyöhevonen on tyypiltään hyvin raskas ja muistuttaa paljon belgialaisia työhevosrotuja, joita on käytetty myös hollannintyöhevosen jalostamiseen. Hollannintyöhevosta ei enää juuri käytetä maataloustöihin vaan se on lähinnä harraste- ja näytöshevonen. Jonkin verran niitä käytetään myös perinteisissä tehtävissä ja työhevoskisoissa.

Hollannintyöhevosia on jäljellä vain vähän. Vuonna 2016 jalostukseen hyväksyttiin 37 oriita.

Työhevosilla on ennen tehty monia asioita, jotka nykyään ovat enää vain perintöä.

Yksi näistä vanhoista tehtävistä on rapujen kalastus. Kalastajat ratsastivat meressä työhevosilla, jotka vetivät perässään verkkoja. Yli viisisataa vuotta vanhaa tekniikkaa käyttivät myös alankomaalaiset kalastajat, mutta nykyään vain Oostduinkerke niminen kylä Belgiassa noudattaa vielä perinteitä. UNESCO on listannut hevosten kanssa ravustamisen aineettoman kulttuuriperinnön luetteloon.

Hollantilainen puoliverinen on suosittu kouluratsuna, mutta se soveltuu myös muihin ratsastuksen lajeihin.

Alankomaiden hevosjärjestöt

KNHS – Hevosurheilun kattojärjestö

KNHS on Alankomaiden hevosurheilun kattojärjestö, joka hoitaa ja valvoo ratsu-urheilua.

KNHS toimii kaiken hevosurheilun parissa lukuun ottamatta ravi- ja laukkausurheilua. Alankomaissa on laaja valikoima eri hevoslajeja, joten KNHS:n valvonnassa on perinteisten este- ja kouluratsastuksen lisäksi myös hevospallo, erikoistunut valjakkoajo ja monet muut mahdolliset lajit.

FNRS – ratsastuskoulujen järjestö

FNRS on hollantilainen, kaikkien ratsastuskoulujen järjestö. Se toimii yhteistyössä hevosurheilun kattojärjestön KNHS:n kanssa.

Nederlandse draft- en rensport

Nederlandse draft- en rensport on Alankomaiden ravi- ja laukkausurheilun kattojärjestö.

Järjestön tehtävä on valvoa ja johtaa ravi- ja laukkausurheilua pitämällä ravi- ja laukkahevosten kantakirjaa, laatimalla säännöt sekä järjestämällä kilpailuja.

Alankomaissa järjestetään vuodessa noin 800 ravilähtöä ja muutama kymmenen laukkalähtöä. Valmennuksessa olevia ravureita maassa on noin 1100, mutta ravi- ja laukkaratoja vain kahdeksan. Niistä neljä on aktiivisia ympärivuoden: Draft- en Renbaan Duindigt, Drafcentrum Alkmaar, Victoriapark Wolvega ja Drafbaan Groningen.

Kuvassa on Alankomaista ostettu puoliveritamma Itävallassa. Hevoskauppa ja puolierikasvatus ovat tärkeitä tekijöitä alankomaalaisessa hevostaloudessa.

KWPN – hollantilaisen puoliverisen kantakirja

KWPN on hollannin puoliverisen jalostukseen keskittynyt järjestö, joka pitää rodun kantakirjaa Alankomaissa.

KWPN toimii kuten mikä tahansa hevosjalostusjärjestö, mutta sen toiminta on keskittynyt vain yhteen hevosrotuun. Samalla se on yksi maailman suurimmista yksittäisistä jalostusjärjestöistä. Sillä on noin 26 000 jäsentä ja vuosittain järjestön pitämään kantakirjaan rekisteröidään noin 10 000 varsa.

KWPN:lla on myös pohjoisamerikkalainen sisarjärjestö, KWPN-NA. Se perustettiin markkinoimaan ja edistämään hollantilaisen puoliverisen asemaa Pohjois-Amerikassa.

KFPS – friisiläisen hevosen kantakirja

KFPS on Alankomaissa friisiläisen hevosen kantakirjaa pitävä jalostusjärjestö. Friisiläisen hevosen kantakirja on Alankomaiden vanhin kantakirja, perustettu jo vuonna 1879.

Järjestöllä on noin 12 000 jäsentä, joista arviolta puolet ovat Alankomaiden ulkopuolelta. KFPS:n tarkoitus onkin palvella friisiläisten hevosten omistajia kaikkialta maailmasta.

KVTH – hollannintyöhevosen kantakirja

KVTH on jalostusjärjestö, joka pitää yllä hollannintyöhevosen sekä haflingerien kantakirjaa Alankomaissa.

Järjestö on perustettu jo vuonna 1914, mutta aluksi se piti yllä vain hollannintyöhevosen kantakirjaa. Haflinger-kantakirja lisättiin järjestön tehtäviin vuonna 1961, kun ensimmäiset haflinger-rotuiset hevoset saapuivat Alankomaihin.

Alankomaissa ei ole yhtä hevosjalostusjärjestöä, vaan eri rotujen kantakirjat huolehtivat ja valvovat hevosjalostusta. Kaikilla roduilla on omat kantakirjansa, sekä alkuperäisillä hollantilaisilla että myös maahan tuoduilla roduilla.

Joissakin tapauksissa kantakirja käsittelee useampia rotuja, esimerkiksi NRPS on kantakirja kaikille poneille ja hevosille, jotka ovat arabiristeytyksiä.

Hevoskauppa

Alankomaat on Euroopan suurimpia hevosten viejämailta ja merkittävä tekijä myös maailmankaupassa. Vuosittain Alankomaista myydään 10 000 - 30 000 hevosta ja määrä on ollut kasvussa 2010 – luvun aikana.

Alankomaiden suurin hevoskauppakumppani on Yhdysvallat, jonne viedään noin 60 prosenttia kaikista Alankomaista myydyistä hevosista. Hevosia viedään myös Kiinaan ja Meksikoon sekä muualle Eurooppaan. Hevoskauppaa pidetään maan taloudelle merkittävänä, sillä varsinkin kaukomaihin myytyjen hevosten arvo on yleensä erittäin korkea. Jo pelkät kuljetuskustannukset maksavat paljon, joten hevosten ostajat ovat hakemassa huippuhevosia. Arvioiden mukaan Alankomaista Yhdysvaltoihin myydyt hevoset ovat yleensä arvoltaan vähintään 60 000 Yhdysvaltain dollaria.

Alankomaiden menestykseen hevoskaupassa on vaikuttanut paljon hollantilaisen puoliverisen menestys ja suosio ratsastuskilpailuissa. Alankomaista myydään myös paljon muita hevosrotua, kuten saksalaisia puoliverisiä ja friisiläisiä hevosia.

Yhdysvalloissa on eniten friisiläisiä hevosia Alankomaiden jälkeen, noin 12 000 yksilöä.

Hevosien ostaminen ja kansainvälinen hevoskuljetus

Hevoskaupan kansainvälistyminen on muuttanut vanhoja käytäntöjä. Vieläkin hevosia ostetaan ja myydään perinteisin keinoin, mutta mukaan on tullut myös ns. ostomatkoja, hevosagentteja ja räätälöityjä myyntinäytöksiä. Yleensä ne on tarkoitettu niille jotka etsivät korkeamman tason hevosia (usein ratsuja).

Uusien myyntipalveluiden idea on yksinkertainen: ostaja ilmoittaa yhteyshenkilölle millaista hevosta hän on hakemassa ja kertomuksen perusteella yhteyshenkilö kokoaa sopivia hevosia testattavaksi (yleensä 5-10 hevosta). Tämä säästää sekä ostajan että myyjän aikaa, koska ostaja voi nähdä ja kokeilla useita sopivia hevosia yhdellä reissulla ja myyjän ei tarvitse hoitaa kaikkea markkinointia itse. Myös Saksassa suosittu hevoshuutokaupat toimivat näin.

Kansainvälinen hevoskauppa on myös mahdollistanut hevosten kuljetuksiin perustuvien yritysten syntymisen. Kalliita hevosia ostavat ihmiset toivovat myös parasta kuljetusta hevoselleen, joten kansainväliset hevoskuljetusyrietykset tarjoavat esimerkiksi ovelta ovelle palveluita ja erityiskoulutettuja hevostenhoitajia lennoille.

Hevosten kuljettaminen lentokoneilla on nykyään yleisempää. Myytyjen hevosten lisäksi hevoset matkustavat kilpailuihin ja näyttelyihin. Hevoset lentävät rahtikoneissa ja joillakin hevosten kuljetusyrietyksillä on jopa yksityiskoneita hevosten kuljettamiseen.

Hevostapahtumia ja –kohteita Alankomaissa

Jumping Amsterdam

(www.jumpingamsterdam.nl)

Jumping Amsterdam on Amsterdamissa järjestettävä nelipäiväinen ratsastustapahtuma. Tapahtumassa on sekä koulu- että esteratsastuskisoja ja lisäksi myös erilaisia näytöksiä ja esityksiä.

Horse Event

(www.horse-event.nl)

Horse Event on kolmipäiväinen, vuosittain järjestettävä hevosalan messu Ermelossa.

Het Drafsportgala

Vuotuinen ravigaala järjestetään Victoria Park raviradalla helmikuussa. Gaalassa palkitaan ja juhlitaan menneen vuoden suurimpia ravitapauksia.

The Friesian Ascot Day

Victoriapark Wolvega –raviradalla järjestettävä The Friesian Ascot Day on ravitapahtuma Ascotin laukkakisojen hengessä.

Peerdepieten ja Dutch Trotting

Weekend

Peerdepieten ja Dutch Trotting weekend ovat Alankomaiden suurimpia ravitapahtumia. Kumpikin järjestetään Victoriapark Wolvega –raviradalla.

Straô

(käytetään myös nimiä stra, strarijden, strao ja straorijden)

Schouwen-Duivelandissa vuosittain järjestettävä straô on perinteinen juhla, jossa työhevosilla ratsastetaan meressä. Juhla juontaa juurensa tavasta kylvettää työhevosten kavioita ja jalkoja merivedessä pitkän talvikauden jälkeen. Meriveden suola puhdisti hevosten jalat tallissa seisomisen jälkeen ja ehkäisi tulehduksia. Nykyään uitettavat työhevokset koristellaan kauttaaltaan, ja tapahtuma järjestetään paikkakunnasta riippuen tammi-helmikuussa

Duindigt ravi- ja laukkarata

(www.renbaanduindigt.nl)

Haagissa sijaitsevalla radalla järjestetään kilpailuja huhtikuusta marraskuuhun. Duindigt on Alankomaiden vanhin ravi- ja laukkarata.

Talli Alankomaissa

Ratsastus on Alankomaissa kaikkein suosituin hevosurheilun muoto ja se näkyy myös talleissa. Maassa on paljon ratsutalleja ja myös siittoloita. Tallien koot vaihtelevat paljon aivan pienistä hyvin suuriin. Yksi hevostenpidon, ja koko maatalouden, haaste on maan pieni pinta-ala ja suuri väestötiheys. Kaupunkien kasvaessa maataloudelle varattu tila kaventuu ja hevosille voi olla vaikea löytää paikkaa. Monille alankomaalaisille talleille onkin tavallista ostaa maata naapurimaiden Saksan ja Belgian puolelta.

Alankomaista myydään paljon hevosia muihin maihin, joten isoimmat tallit ja siittolat tekevät hyvin kansainvälistä työtä. Kansainvälisyys ja hevosmyynti ovat ehkä vaikuttaneet myös siihen, että monet hevosten kuljettamiseen erikoistuneista yrityksistä ovat lähtöisin Alankomaista.

Tutustu Alankomaihin

KWPN, hollantilaisen puoliverisen kantakirja

www.kwpn.org

KFPS, friisiläisen hevosen kantakirja

<http://english.kfps.nl>

KVTH, hollannintyöhevosen kantakirja

www.kvth.nl

Nederlandse draft- en rensport

www.ndr.nl

KNHS, Alankomaiden hevosurheilun kattojärjestö

www.knhs.nl

FNRS, ratsastuskoulujen kattojärjestö

www.fnr.nl

Alankomaiden pieni pinta-ala ja suuri väestötiheys voi asettaa haasteita hevostenpidolle.

Itävalta – Österreich

Liittotasavalta

Pääkaupunki Wien

Väkiluku 8 576 261

Pinta-ala 83 879 km²

Virallinen kieli saksa

Hevosmäärä 87 000

Hevostiheys 1,04 hevosta / ha

Itävalta hevosmaana

Itävallan hevoskulttuurilla on vahvat perinteet ja ne näkyvät Wienin espanjalaisen ratsastuskoulun ja valtiosiittoloiden toiminnassa, jossa perinteistä pidetään tarkasti huolta. Aivan pääkaupungin keskustassa sijaitseva Wienin espanjalainen ratsastuskoulu onkin Itävallan suosituimpia turistikohteita.

Itävalta on suurimmaksi osaksi vuoristoista seutua, joten hevosista on ollut todella apua vaikeakulkuisilla alueilla. Vuoriston epätasainen maasto on myös kehittänyt itävaltalaisista hevosroduista erityisen varmajalkaisia.

Hevosurheilussa Itävalta jää naapurimaansa Saksan varjoon, mutta maassa on kuitenkin paljon ratsastusurheilun harrastajia. Kaikkien urheilulajien listalla ratsastus on kymmeneksi suosituinta koko maassa. Ratsastus ja hevoset on myös otettu innolla turismiin vetonaulaksi, joten lipizzojen ihailun lisäksi matkailija voi tutustua Itävallan maisemiin myös ratsun selästä. Hevosia Itävallassa on noin 87 000, mikä on hieman enemmän kuin Suomessa.

Itävaltalaisia hevosrotuja

Itävaltalainen puoliverinen

Lipizzanhevonen (jalostettu alun perin nykyisen Slovenian alueella)

Abtenauer

Haflinger

Noricuminhevonen / Noriker

Puoliveritamma laitumella Itävallassa.

Itävallan hevoset

Hevosroduissa Itävalta on saanut aikaan monipuolisen valikoiman. Joukosta löytyy itävaltalainen puoliverinen sekä ehkä tunnetuin itävaltalainen hevosrotu haflinger. Myös lipizzanhevoset lasketaan usein itävaltalaiseksi roduksi, vaikka rodun lähtöpaikka onkin Sloveniassa Lipica nimisessä siittolassa. Alue kuitenkin kuului Itävallalle rodun kehittämisen aikoihin, joten lipizzanhevonen mielletään helposti itävaltalaiseksi.

Maan olosuhteet ovat muokanneet itävaltalaisia hevosrotuja paljon. Vuoristoihin soveltuvia varmajalkaisia kylmäverisiä rotuja on enemmän kuin kevyitä ratsurotuja. Tosin kylmäveristen määrä on myös Itävallassa romahtanut maatalouden koneellistumisen myötä ja varsinkin saksalaisten puoliveristen määrä maan populaatiossa on kasvanut.

Itävaltalainen puoliverinen

Huolimatta siitä, että ratsastus on Itävallassa suosittu laji, maassa ei ole montakaan alkuperäistä puoliveristä rotua vaan suurin osa puoliverisistä hevosista on joko hollantilaista tai saksalaista rotua. Nykyään on olemassa kuitenkin ainakin kaksi alkuperältään itävaltalaista puoliverirotua, itävaltalainen puoliverinen ja lipizzanhevonen.

Itävaltalainen puoliverinen on tyypillinen puoliverinen ratsurotu. Sen jalostukseen on käytetty pääasiassa saksalaisia puoliverirotuja, kuten hannoverilaista, ja rotu on suhteellisen uusi. Tosin Itävallassa oli ennen myös vanhoja puoliverirotuja, joita käytettiin ratsuväessä, mutta ne ovat nykyään hävinneet tai sulautuneet itävaltalaiseen puoliveriseen. Nykyään puoliverijalostuksen tarkoitus on tuottaa hyviä ja suorituskykyisiä

kilpahevosia. Itävaltalaiset puoliveriset soveltuvat hyvin sekä kouluratsastukseen, esteratsastukseen että valjakkoajoon.

Itävaltalaisia puoliverisiä on olemassa noin 2500 siitostammaa ja 80 siitosoriitta, joten populaatio on suhteellisen pieni.

Shagya-arabia sanotaan joskus itävaltalaiseksi hevosroduksi. Lipizzanhevosen tapaan se on kehittynyt alueella, joka kuului Itävallalle. Yleensä shagya-arabia pidetään kuitenkin unkarilaisten jalostamana rotuna.

Lipizzanhevonen

Lipizzanhevoset ovat kuuluisia Wienin espanjalaisesta ratsastuskoulusta, jossa niillä ratsastetaan ja harjoitetaan korkeaa koulua eli *Haute écolea*. Kimot lipizzanhevoset ovat ulkomuodoltaan näyttäviä, vahvarakenteisia puoliverisiä. Rotu on myös yksi harvoista hevosroduista, jotka pystyvät suoriutumaan korkea koulussa käytetyistä vaativista liikkeistä.

Näyttävyytensä vuoksi lipizzanhevoset olivat pitkään ylimysten ja hovin ratsuja. Nykyään niitä käytetään yleisesti kouluratsastukseen ja valjakkoajoon, vaikka ne eivät suorituksillaan aivan yllä puoliveristen urheiluhevosten tasolle. Itävallassa tärkeintä kuitenkin on näiden kimojen hevosten perintö- ja kulttuuriarvo.

Lipizat syntyvät mustina tai tummanruunikoina, mutta vaalenevat iän myötä kimoiksi. Myös täysikasvuisia ruunikoita ja mustia lipizzoja on olemassa. Lipizzojen jalostukseen on käytetty sekä espanjalaisia, italialaisia että arabialaisia hevosrotuja, mutta nykyään rotu on suljettu ja risteytyksiä ei enää tehdä.

Vaikka suurin osa lipizzanhevosista on kimoja, mustia ja ruunikoita lipizzanhevosia pidetään hyvän onnen merkinä. Arviolta vain yksi sadasta lipizzanhevosesta ei ole kimo.

Hevosmaalauksia hevosten ”pesualtaalta” Salzburgissa. Koristeelliset altaat rakennettiin 1700-luvulla, jotta ajurit ja ratsastajat voisivat pestä hevosiaan. Maalauksiin kuvatut hevoset ovat hyvin usein tämän kaltaisia ”espanjalaistyyppisiä” ja esittävät samoja korkeankoulunliikkeitä, joista lipizat ovat kuuluisia.

Haflinger

Itävallan kylmäveriroduk on jalostettu vaikeisiin vuoristo-olosuhteisiin ja ne ovat usein hieman pienikokoisia, vahvoja sekä ketteriä. Yksi Itävallan ehkä tunnetuimmista hevosroduista on haflinger, säkäkorkeudeltaan 140–150 senttimetriä korkea hevonen, jolla on vaalea liinakkoharja. Nykyään haflinger on suosittu ratsu- ja ajohevonen ja se on saavuttanut kotimaassaan lähes kansallishevosen aseman. Siitä on tullut hyvin suosittu myös maailmalla säyseän luonteensa ja hyvien liikkeidensä vuoksi. Haflingereitä kasvatetaan yli 40:ssä maassa, mutta suurin populaatio asuu yhä Itävallassa. Maassa on yhteensä noin 6000 rekisteröityä haflingertammaa ja 150 oriita.

Haflinger on vanha hevosrotu, jota on jalostettu Itävallan Alppi alueilla ainakin vuodesta 1874 lähtien alun perin kuormahevoseksi. Rodun kantaoriina pidetään oria nimeltä 249 Folie. Ensimmäinen haflingerin jalostusjärjestö perustettiin 1904.

Salzburgissa vierailleet ovat varmasti nähneet haflingereitä tai norikereitä. Ne ovat kaupungissa suosittuja vossikkahevosia.

Haflingerit muistuttavat paljon suomenhevosta, joten nopeasti katsottuna rodusta on helppo erehtyä! Haflingerit ovat kuitenkin yleensä pienikokoisempia kuin suomenhevoset.

Noriker

Noriker on hieman harvinaisempi itävaltalainen rotu. Sitä kutsutaan myös noricuminehevoseksi. Haflingerin tavoin myös tätä rotua on jalostettu vuoristoseuduilla ja alun perin maatalouden käyttöön. Se on rakenteeltaan raskas, mutta soveltuu hyvin sekä ratsastukseen että ajoon. Usein norikerit ovat täplikkeitä.

Norikereiden esi-isät olivat pohjoiskreikkalaisia kuormahevosia, jotka tulivat Itävaltaan roomalaisten mukana. Vuorten välisissä laaksoissa rodusta kehittyi rauhallinen ja varmajalkainen työhevonen, johon ei juurikaan päässyt sekoittumaan muita rotuja.

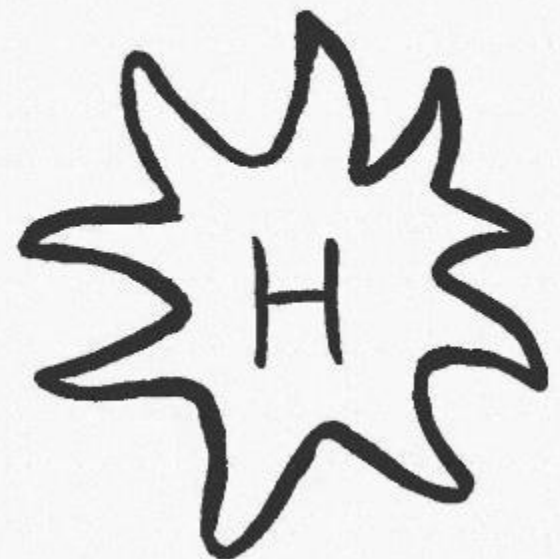
Norikereita on jalostettu jo 2000 vuotta ja kantakirja suljettiin noin neljäsataa vuotta sitten. Nykyään norikereita käytetään ratsuina, ajohevosina sekä työssä vaikeissa olosuhteissa vuoristoalueella. Itävallassa on tällä hetkellä noin 4200 rekisteröityä norikersiitostammaa ja noin 180 siitosoriita. Rodun tunnus on alppitähti, jonka keskellä on N-kirjain.

Abtenauer

Kaikkein harvinaisin itävaltalaisista hevosroduista on abtenauer. Tämä kylmäverirotu on lähes jo hävinnyt eikä siitä enää viime vuosikymmenellä ollut jäljellä kuin muutama kymmenen yksilöä.

Rotu jalostettiin Abtenau nimisessä laaksossa Alppien keskellä työkäyttöön. Abtenau on hyvin syrjäinen ja suljettu paikka, joten rotu kehittyi pitkään ilman muiden hevosrotujen vaikutusta. Abtenauer on tyyppiltään kevyehkö ja niillä on sanottu olevan erinomainen raviaskel ja tasapaino. Varsoilla on usein kiharakarvapeite, joka häviää hevosen kasvaessa vanhemmaksi.

*Haflingerin tunnus on alppitähti, jonka keskellä on kirjain H.
Norikerin tunnus on muutoin samanlainen, mutta kukan keskellä on kirjain N.*

Itävallan hevosjärjestöt

Zentrale Arbeitsgemeinschaft Österreichischer Pferdezüchter (ZAP)

ZAP on Itävallan hevosjalostuksen kattojärjestö. Se toimii kaikkialla maassa ja pyrkii edistämään hevosjalostusta. Erityisesti järjestön pääpaino on itävaltalaisissa roduissa, mutta se palvelee myös kaikkien muiden rotujen itävaltalaisia kasvattajia.

Järjestön tehtävä on tarjota tietoa kasvattajille, edistää rotujen tunnettavuutta, järjestää erilaisia tapahtumia ja edustaa hevoskasvattajia. Järjestö sai alkunsa vuonna 1970, kun Itävallan hallituksen toimesta päätettiin perustaa koko maan kattava hevosjalostusjärjestö. Itävallassa on myös lukuisia alueellisia jalostusjärjestöjä, jotka ovat nykyään ZAP:n jäseniä.

Österreichischer Pferdesportverband (OEPS)

OEPS on Itävallan hevosurheilun kattojärjestö. Järjestön tehtävä on kehittää ja tukea Itävallan hevosurheilua, lähinnä ratsastuslajeissa sillä raviurheilulle on oma järjestönsä. OEPS järjestää koulutuksia sekä järjestää ja organisoii ratsastuskisoja ja – tapahtumia. Toiminta ulottuu kaikkeen ratsastustoimintaan ja järjestö on mukana myös muun muassa vaellus- ja terapiaratsastuksessa.

Zentrale für Traberzucht- und Rennen in Österreich

Zentrale für Traberzucht- und Rennen in Österreich on Itävallan raviurheilun kattojärjestö.

Raviurheilu oli ennen suosittua Itävallassa, mutta suosio on laskenut huomattavasti. Nykyään Itävallassa järjestetään noin 600 ravikilpailua vuodessa ja yhteensä raviratoja on 22. Niistä useimmat eivät kuitenkaan ole aktiivikäytössä. Kolme tärkeintä rataa ovat Magna Racino Ebreichsdorf, Trabrennbahn Baden ja Trabrennbahn Krieau.

Itävallan ensimmäiset ravit juostiin jo vuonna 1382. Krieaun ravirata Wienissä avattiin 1875 ja se on yksi Euroopan vanhimpia raviratoja.

Das Direktorium für Galopprennsport und Vollblutzucht in Österreich

Das Direktorium für Galopprennsport und Vollblutzucht in Österreich on Itävallan laukkausurheilua ja täysiveristen kasvatusta valvova järjestö.

Spanische Hofreitschule - Wienin espanjalainen ratsastuskoulu

Wienin espanjalainen ratsastuskoulu on selkeä esimerkki vanhojen perinteiden kunnioittamisesta. Ratsastuskoulu mainitaan asiakirjoissa ensimmäisen kerran jo vuonna 1565. Se ja sen valkoiset lipizzanhevoset ovat yksi Itävallan tunnetuimmista symboleista.

Nykyään Wienin espanjalainen ratsastuskoulu on hyvin tunnettu ja avoin kaikille, mutta alun perin se oli lähinnä vain keisarillisen perheen ja aatelisten käyttöön ja sitä kutsuttiin ”talviratsastuskouluksi”. Paikka oli myös suosittu juhlien pitämiseen ja varsinkin Itävallan keisarinna Maria Teresia järjesti hyvin paljon juhlia, tanssijaisia ja festivaaleja ratsastuskoululla 1700-luvulla valtakautensa aikana. Tämä perinne näkyy vieläkin ratsastuskoulun järjestämissä tanssijaisissa ja illallisissa.

Wienin espanjalainen ratsastuskoulu järjestää näytöksiä ja monia muita tapahtumia. Oriit asustavat kaupungin tallissa joka päivä lukuun ottamatta kesälomaansa. Tallipihan voi nähdä vapaasti, mutta lasiseinät takaavat että hevosilla on omaa rauhaansa.

Korkeaa kouluratsastusta, jota Wienin espanjalaisessa ratsastuskoulussa harjoitetaan, kutsutaan nimellä *Haute école*.

Varsinaisten näytösten lisäksi vierailijat voivat tulla seuraamaan myös ratsastuskoulun aamuharjoituksia. Kannattaa valita näytöstä edeltävä päivä, hyvällä tuurilla pääset näkemään näytöksen kenraaliharjoituksen!

Wienin espanjalaisen ratsastuskoulun tallit sijaitsevat aivan Wienin keskustassa, Hofburgin vieressä. Tallipihaa voi vapaasti katsoa lasiseinän takaa, mutta tallikierrokselle osallistumisesta peritään pääsymaksu.

Oriit asuvat kaupungin tallissa vain talvikauden. Kesäksi ne siirretään Heldenbergiin tai Pieberiin kesälaitumille.

Haute école

Klassinen ratsastus eli ns. barokkiratsastus, taidersastus ja akateeminenratsastus. On alun perin ratsuväen ja ylhäisön ajanvietosta kehittynyt ratsastuksen laji. Tyyliä kehiteltiin tutkimalla hevosen luonnollisia liikkeitä ja panostamalla siihen, että hevonen liikkui ilman pakkokeinoja. Nykyään klassinen ratsastus eroaa huomattavasti kilpakouluratsastuksesta, mutta sillä on silti kannattajansa ja monet perinteikkäät tallit, kuten Wienin espanjalainen ratsastuskoulu, harjoittavat klassista ratsastusta.

Klassinen ratsastus sisältää paljon, mutta ehkä kaikkein tunnetuimpia klassisen ratsastuksen liikkeitä ovat ns. hyppy. Ne edustavat ratsastuslajin vaativimpia liikkeitä eivätkä kaikki hevoset edes kykene niihin.

Pesade

Hevosen on tarkoitus nostaa etujalkansa ilmaan ja kantaa painonsa takajaloilla pitäen noin 45 asteen kulman maahan

Levade

Levade muistuttaa hyvin paljon pesadea, mutta se vaatii enemmän tasapainoa sillä hevosen on pystyttävä pitämään asento pienemmässä kulmassa, noin 30-35 asteessa.

Capriole

Capriolella hevonen nousee ensin pesadeen mistä se hyppää suoraan ilmaan ja vielä potkaisee voimakkaasti taakse takajaloillaan ollessaan vielä ilmassa.

Croupade

Croupade on kuin capriole, mutta hevonen ei potkaise taaksepäin ollessaan ilmassa.

Ballotade

Ballotade on kuin capriole ja croupade, mutta hevonen ei potkaise taakse vaan venyttää jalkojaan taaksepäin.

Courbette

Courbetteissä hevonen nousee ensin takajaloilleen minkä jälkeen se hyppää eteenpäin takajaloillaan. Yleensä hevonen pystyy suorittamaan korkeintaan viisi hyppyä.

Mezair

Mezairissa hevonen nousee takajaloilleen ja liikkuu eteenpäin iskien etujalkansa välillä maahan.

Osaa näistä liikkeistä ei enää harjoiteta ratsastuskoulussa, mutta esityksiin kuuluvat levade, capriole ja courbette. Ne kaikki voidaan suorittaa sekä ratsain että maasta käsin ohjaamalla pitkillä ohjilla. Suorittaessaan liikkeitä ratsain, ratsastajat eivät käytä jalustimia.

Wienin espanjalainen ratsastuskoulu sekä sen harjoittama klassinen ratsastus ja hevosmiestaito on listattu UNESCO:n aineettoman kulttuuriperinnön luetteloon.

Valtionsiittola Piber

Piberin siittola on Wienin espanjalaisten ratsastuskoulun hevosten koti- ja synnyinpaikka.

Pieberissä on noin 250 hevosta, joista 70 on siitostammoja ja loput varsoja tai nuoria hevosia. Joka vuosi siittolaan syntyy noin 30 uutta varsaa. Hevoset on jaettu ryhmiin iän ja sukupuolen mukaan, ja kolme ensimmäistä elinvuottaan ne viettävät kesät alppilaitumilla. Myös ratsastuskoulusta eläköityneet oriit asuvat Pieberissä. Yleensä ne ovat noin 25-vuotiaita jäädessään eläkkeelle ja ne saavat viettää koko loppuelämänsä rauhassa siittolassa.

Piberin valtionsiittolan tärkein tehtävä on tuottaa laadukkaita oreja ratsastuskoululle ja pitää huolta lipizzanhevoisten jalostamisesta. Siittolasta on myös muodostunut turistikohde ja siellä järjestetään erilaisia tapahtumia sekä kursseja. Tammat ovat siellä suuressa arvossa ja ne koulutetaan siittolassa sillä niiden on läpäistävä vaadittavat testit päästäkseen siitostammoiksi. Usein tammat opetetaan valjakkoajoon ja niitä käytetään näytöksissä. Siittola myös myy hevosia sillä niitä syntyy vuosittain enemmän kuin on tarpeen. Kaikki siittolan myymät hevoset ovat koulutettuja ja hyväskuisia sillä jalostukseen käytetään vain ratsastuskouluun hyväksytyjä oriita.

Kuinka Lipizzat tulivat Pieberiin?

Tarina arvokkaiden kimojen hevosten saamisesta Pieberiin on hyvin kuuluisa legenda Itävallassa.

Alun perin Lipicassa asuneet hevoset jouduttiin evakuoimaan kiireesti ensimmäisen maailmansodan alettua. Tuhansista hevosista vain kolmesataa saatiin pelastettua ja niistä osa joutui takavarikoiduksi sodan päätyttyä.

Toisen maailmansodan alettua lipizzat siirrettiin Hostauhun, Böömiin. Sodan lopussa venäläisjoukot miehittivät Hostaun. Liittoutuneet järjestivät salaisen operaation, jossa Itävallan valkoiset hevoset kuljetettiin salaa takaisin Itävallan puolelle.

Viimeinen lipizza saapui Pieberiin 1952 eikä lauma ole poistunut siittolasta enää sen jälkeen.

Kuusi oriitta

Kaikki Pieberin siittolan lipizzanhevoset polveutuvat kuudesta orilinjasta ja kahdeksastatoista emälinjasta.

Kaikki kuusi kantaoria ovat syntyneet 1700-luvun lopussa tai 1800-luvun alussa. Ne ovat lähtöisin eripuolilta Eurooppaa ja Lähi-Itää. Monien rotua ei voida täysin määrittää sillä oriit on luokiteltu vain tyyppinsä tai alkuperäisen kotimaansa mukaan.

Pluto

Syntynyt 1765 Tanskan kuninkaallisessa siittolassa. Rodultaan ori oli espanjalainen.

Conversano

Syntynyt 1767 Etelä-Italiassa, joka siihen aikaan kuului Espanjalle. Conversano oli väriltään musta ja rodultaan napolilainen. Tämä italialainen rotu on nykyisin lähes hävinnyt, mutta 1700-luvulla sitä käytettiin muun muassa lipizzojen jalostukseen.

Favory

Syntynyt 1779 Böömissä, joka siihen aikaan kuului Itävallalle. Favory oli rodultaan sekoitus espanjalaisia ja italialaisia rotuja.

Neapolitano

Syntynyt 1790 Pohjois-Italiassa. Kuten Conversanokin, Neapolitano oli rodultaan napolilainen.

Siglavy

Syntynyt 1810 Syyriassa, josta se myytiin ensin Ranskaan päätyen lopulta Lipicaan. Siglavy oli rodultaan täysiverinen arabialainen.

Maestoso

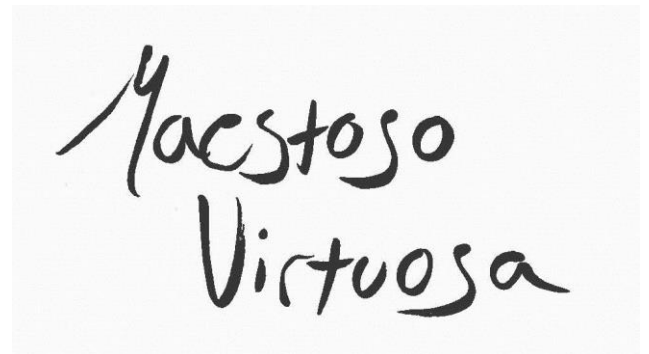
Syntynyt 1819 Unkarissa, joka silloin kuului Itävallalle. Maestoso oli väriltään kimo ja sen isä oli napolilainen hevonen ja emä espanjalaista rotua.

Pieberin siittola noudattaa perinteitä myös hevostensa nimeämisessä.

Tammavarsoille annetaan yksiosainen nimi, joka alkaa samalla kirjaimella kuin sen emän nimi.

Orivarsoille annetaan kaksiosainen nimi. Nimen ensimmäinen osa on sen edustaman orilinjän nimi ja jälkimmäinen osa emän nimi. Ori Maestoso Virtuosa on siis Maestoson orilinjasta ja sen emän nimi on Virtuosa.

Hevostapahtumia ja -kohteita Itävallassa

PferdWels (www.pferd-wels.at)

Vuosittain järjestettävät kansainväliset hevosmessut Welsissä. Mukana on hevosesitysten, lajinäyttöjen ja hevostuotemyyjien lisäksi myös esimerkiksi rakennusyrittäjiä ja vakuutusmyyjiä. Messut järjestetään toukokuussa ja ne kestävät neljä päivää.

Pappas Amadeus Horse Indoors ja Horse deluxe event

Salzburgissa ja sen lähellä vuosittain joulukuussa järjestettävä hevoskilpailu ja –messu. Mukana este- ja kouluratsastus sekä vikellys ja valjakkoajo.

Wienin espanjalainen ratsastuskoulu (www.srs.at)

Ratsastuskoululla voi seurata aamuharjoituksia, näytöksiä tai käydä opastetulla kierroksella talleilla.

Fête Impériale

Wienin espanjalaisen ratsastuskoulun perinteinen joka vuosi järjestettävä tanssijaisjuhla. Perinteen on aloittanut Itävallan keisarinna Maria Teresa. Vaikka välillä meni pitkään, ettei ratsastuskoulussa tanssineet muut kuin hevoset, perinne herätettiin jälleen eloon vuonna 2010. Itse hevoset eivät ole mukana kuin rekvisiittana ja tanssijaiset järjestetään ratsastuskoulun tiloissa kesäisin.

Vierailu Pieberiin tai Heldenbergiin (www.srs.at)

Myös Pieberin siittolassa voi vierailla katsomassa lipizzanhevosiä tai vaikka osallistua kurssille. Heldenberg on Ratsastuskoulun treenikeskus, jossa järjestetään paljon koulutusta.

Stadl-Paura (www.pferde-stadlpaura.at)

Hevoskeskus Stadl-Paura, entinen valtiosiittola ja nykyinen hevosurheilukeskus, sijaitsee keskellä Itävaltaa Linzin lähellä. Stadl-Paurassa järjestetään paljon ratsastuskilpailuja ja –valmennuksia.

Krieau (www.krieau.at)

Wienissä sijaitseva Itävallan vanhin ja Euroopan toiseksi vanhin ravirata. Se on vieläkin toiminnassa ja ravien lisäksi alueella järjestetään myös muun muassa konsertteja.

Ratsastusvaellus Alpeilla

Itävallassa on hyvin paljon upeita vuoristomaisemia, joihin pääsee helposti tutustumaan hevosen selästä käsin.

Itävallassa Wienin vanhassa huvipuistossa, Praterissa, on ponikäyttöinen karuselli. Se on toiminnassa vieläkin. Karuselliin haluavien kannattaa kuitenkin vierailla huvipuistossa ajoissa sillä ponien työpäivä päättyy aikaisin!

Talli Itävallassa

Itävallassa tallien tyyli ja koko vaihtelee paljon riippuen siitä missä pain maata ollaan. Yleisesti tallit ovat hyvin siistejä ja täsmällisesti hoidettuja. Isojen kaupunkien lähellä on usein enemmän täysihoitotalleja, joissa kaupunkilaiset voivat pitää hevosiaan. Myös vuoristoseuduilla on talleja, joista voi vuokrata karsinoita omille hevosilleen, mutta turismia on alueella paljon ja se näkyy myös turismiin erikoistuneiden tallien määrässä. Tietyillä alueilla hevosen käyttö metsä- ja maataloustöihin on silti kohtuullisen yleistä joko perinteiden tai vaikean maaston vuoksi.

Kuten Saksassa, myös Itävallassa esiintyy paljon hevosalan erikoistumista. Monet ihmiset saavat elantonsa työskentelemällä esimerkiksi hevosiin erikoistuneena eläinlääkärinä tai hevosten

fysioterapeuttina. Sama kieli ja helppo kulku naapurimaiden välillä ovat mahdollistaneet sen, että myös hevosala Saksan ja Itävallan välillä toimii hyvin yhteistyössä. Esimerkiksi monet ratsastajat kisaavat aktiivisesti myös Saksasta, hevosia tuodaan paljon juuri saksalaisilta talleilta ja valmentajat kulkevat työskentelemässä kummassakin maassa.

Karsinatyyppiset tallit ovat Itävallassa kaikkein yleisempiä. Pihattoja ja aktiivitalleja on vähän, mutta usein karsinatalleissa on ns. jaloittelutarhat joihin hevoset pääsevät suoraan karsinoistaan. Vuoristoseudulla vanhan perinteen mukaisesti nuoret varsat viedään kesäksi vuoristolaitumille, missä ne vahvistuvat ja oppivat liikkumaan paremmin epätasaisessa maastossa.

Tutustu Itävalltaan

ZAP

www.pferdezucht-austria.at

OEPS

www.oeps.at

Zentrale für Traber-Zucht
und Rennen in Österreich

www.trabertzentrale.at

Wienin espanjalainen ratsastuskoulu,
valtiosiittola Pieber ja Heldenberg

www.srs.at

Pferdeland Österreich

www.pferdeland-oesterreich.at

Pari viikkoa sitten varsonut puoliveritamma karsinassaan Itävallassa. Oljen käyttö kuivikkeena on maassa yleistä.

Ruotsi – Sverige

Perustuslaillinen monarkkia

Pääkaupunki Tukholma

Väkiluku 9 747 355

Pinta-ala 438 574 km²

Virallinen kieli ruotsi

Hevosmäärä 362 700

Hevostiheys 0,81 hevosta / ha

Ruotsi hevosmaana

Hevosmaana Ruotsi on suomalaisille tuttu. Monet ovat käyneet länsinaapurissa ravimatkoilla tai katsomassa kilpailuja. Useat ovat myös olleet töissä Ruotsissa joko hevostenhoitajina tai muissa tehtävissä. Ruotsin hevostalous on myös samankaltainen suomalaiseen hevostalouteen verrattuna. Hevosia ruotsalaisilla on kuitenkin huomattavasti enemmän, maan hevosluku on 362 700.

Maailman mittakaavalla Ruotsi on merkittävä hevosmaa. Sen hevospopulaatio ei ole aivan niin valtava kuin Saksalla, mutta Ruotsissa järjestetään useita korkean tason kilpailuja sekä ravi- että ratsu-urheilussa ja ruotsalaiset ovat kunnostautuneet myös tallitekniikan kehittämisessä sekä hevosiin liittyvässä tutkimustyössä.

Ruotsalaisia hevos- ja ponirotuja

Ruotsalainen puoliverinen

Pohjoisruotsinhevonen /

ruotsalainen kylmäverinen

Ruotsalainen ardennienhevonen

Gotlanninrusspani

Ruotsalainen ratsuponi

Gotlanninrusspaniruuna uimassa

lähtönsä jälkeen Hotingin raviradalla

Ruotsin hevoset

Ruotsalaisilla ei ole kovin montaa omaa hevosrotua, mutta ne ovat sitäkin monipuolisempia. Ratsu-urheilua varten on sekä ruotsalainen puoliverinen että myös ruotsalainen ratsuponi.

Pohjoisruotsinhevonen eli ruotsalainen kylmäverinen on suomenhevosen tapaan hyvin monipuolinen ja gotlanninrusssponit sopivat hyvin sekä ratsuiksi että ravureiksi. Ruotsalainen ardenninhevonen taas on hieman harvinaisempi, raskas työhevonen.

Näiden rotujen lisäksi Ruotsissa on laaja valikoima muita hevosrotuja. Raviurheilu on maassa suosittua, joten lämminverisiä ravureita on huomattavan paljon. Sen lisäksi suosittuja ovat muun muassa poniraveista tutut shetlanninponit, islanninhevoset ja naapurimaasta Norjasta lähtöisin olevat norjalaiset vuonohevoset.

Ruotsalainen puoliverinen

Ruotsalainen puoliverinen on vanha hevosrotu, jonka jalostaminen aloitettiin alun perin kuninkaan käskystä armeijan tarpeita varten. Ruotsin ollessa suurvalta 1600-luvulla, ratsuväkeen tarvittiin kevyitä, mutta myös vahvoja hevosia. Ilmeisesti ruotsalaisen puoliverisen jalostus alkoi paikallisista alkuperäisroduista, pienikokoisista ja vankoista metsähevosista, mutta rotua saatiin kevennettyä ja sen kokoa kasvatettua risteyttämällä mukaan muun muassa espanjalaisia ja englantilaisia hevosia. Myöhemmin ruotsalaisen puoliverisen jalostukseen käytettiin myös saksalaisia puoliverirotuja.

Ruotsalaisen puoliverisen kantakirja perustettiin kuitenkin vasta vuonna 1874, vaikka rotua oli

jalostettu jo vuosisatoja ennen sitä. Nykyään sen jalostusta valvoo ja kehittää SWB eli Avelsföreningen för Svenska Varmblodiga Hästen, ruotsalaisten puoliveristen jalostusjärjestö.

Rotuna ruotsalainen puoliverinen on elinvoimainen. Vuosittain Ruotsissa syntyy noin 3000 varsaa ja menestyksensä vuoksi rotu on suosittu myös muuallakin kuin Ruotsissa. Ruotsalaiset puoliveriset ovat menestyneet hyvin kansainvälisissä kisoissa sijoittuen usein korkeille sijoille. Rotu soveltuu kaikkiin ratsu-urheilun lajeihin, mutta sen on sanottu olevan parhaimmillaan kouluratsuna.

Yksi menestyneimmistä ruotsalaisista puoliverisistä on Briar 899. Vuonna 1991 syntynyt ori oli maailman paras kouluratsu seitsemänä vuonna peräkkäin.

Pohjoisruotsinhevonen (ruotsalainen kylmäverinen)

Pohjoisruotsinhevonen eli ruotsalainen kylmäverinen on tuttu raviradoilta. Rotu soveltuu myös harrasteratsuksi. Alun perin pohjoisruotsinhevonen oli maatalojen työhevonen, jota käytettiin myös esimerkiksi metsätöissä. Rotu polveutuu samasta kannasta kuin norjalainen kylmäverinen ja usein näitä kahta pidetäänkin lähes samana rotuna. Pohjoisruotsinhevoseen on risteytetty friisiläistä hevosta keveyden saamiseksi. Rodun kantakirja perustettiin 1909 ja siitä lähtien sitä on jalostettu puhtaana rotuina.

Pohjoisruotsinhevosesta on olemassa kaksi eri linjaa, jotka poikkeavat toisistaan niin paljon että niitä pidetään toisinaan erillisinä rotuina. Kuitenkin ne ovat lähtöisin samasta kannasta ja syntyivät 1900-luvun alussa, kun osa hevoskasvattajista halusi alkaa jalostaa pohjoisruotsinhevosta kevyemmäksi ravihevoseksi ja osa raskaammaksi työhevoseksi. Nykyisin kevyempi ravihevostyyppi on yleisempi.

Ruotsalainen ardennienhevonen

Ruotsalainen ardennienhevonen on nimensä mukaisesti tavallaan kuin ruotsalainen versio alkuperäisestä ardennienhevosesta, joka on ranskalainen hevosrotu.

Ruotsalainen ardennienhevonen on suhteellinen uusi rotu sillä se kehitettiin vasta 1800-luvun loppupuolella, kun ruotsalaiset hevoskasvattajat totesivat, etteivät alkuperäiset ruotsalaiset kylmäverirodut olleet tarpeeksi voimakkaita vetämään uusia, painavampia maatalouskoneita. Hevoskasvattajat päättivät tuoda Ruotsiin ardennienhevosa Ranskasta ja risteyttää niitä omiin kylmäverisiin. Tuloksena saatiin huomattavasti vahvempi ja raskaampi hevosrotu, joka oli hetken aikaa hyvin suosittu. Maatalous kuitenkin jatkoi kehitystään ja ruotsalaisen ardennienhevosen suosio tipahti. Nykyään jäljellä on noin 68 siitosoria.

Pohjoisruotsinkylmäveriset ovat usein väriltään tummia, mutta kuvassa olevan hevosen "alkukantaista" väriä esiintyy myös. Kuvan hevonen on pohjoisruotsinkylmäverinen.

Ruotsalainen ratsuponi

Ruotsalainen ratsuponi ei varsinaisesti ole yksi ainoa rotu, vaan kyseessä on nimitys jolla voidaan kutsua ratsastukseen käytettäviä ponirotuja. Näitä rotuja ovat connemaranponi, newforestinponi, gotlanninruss, dartmoorinponi, wels cob ja monet puoliroituiset ponit.

Ollakseen ruotsalainen ratsuponi, ponin täytyy olla ASRP:n (Avelsföreningen Svensk Ridponny) hyväksymä ja sen hyväksymän oriin jälkeläinen. Kyseessä on siis hieman saksalaisen ratsuponin tapainen kehitys, joka luultavasti johtaa siihen että ruotsalaisesta ratsuponista tulee oma, puhdas rotunsa.

Gotlanninrussponi

Ruotsin Gotlannista lähtöisin oleva gotlanninrussponi on yksi maailman vanhimmista poniroduista. Gotlanninrussit ovatkin säilyttäneet alkukantaisen värityksensä, vaikka niistä on tullut jalostuksen myötä hieman keveämpiä ja ylväsryhtisempiä.

Gotlanninrussponeja on käytetty maataloilla töihin, niitä on myyty ympäri Eurooppaa kaivosponeiksi ja ne ovat olleet lasten ratsuja. Nykyään pienikokoiset, mutta vahvat ja nopeat russponit ovat suosittuja harrasteratsuja lapsille ja nuorille. Ne soveltuvat sekä ajoon että ratsastukseen, ja russponien käyttö poniraveissa on suosittua. Kuten monet muutkin ponirodot, myös ”russit” ovat tunnettuja itsepäisestä luonteestaan.

Gotlanninrussponien kanta on suhteellisen pieni, mikä on aiheuttanut huolta sisäsiitoksesta ja rodun tulevaisuudesta. Vuonna 2014 Ruotsissa oli 368 kantavaa russtammaa ja 89 siitosoria. Rotua kasvatetaan myös muutamassa muussa maassa, kuten Suomessa.

Gotlanninrussponit ovat suosittuja poniravureita. Ne ovat kookkaampia kuin shetlanninponit, joten aikuisetkin voivat ajaa niillä.

Hevosjärjestöt Ruotsissa

Ruotsissa on neljä suurta hevosalan järjestöä, joiden alaisuudessa ja niiden kanssa yhteistyössä toimii vielä useita pienempiä järjestöjä kuten esimerkiksi rotujalostusliittoja, rotuyhdistyksiä ja eri ammattialojen omia järjestöjä.

Joissain tapauksissa eri järjestöjen toiminnat risteävät. Esimerkiksi Svenska Hästavelsförbundet on koko maan kattava hevosjalostusjärjestö, mutta silti ravureiden ja laukkahevosten jalostus on niiden omien kattojärjestöjen käsissä. ATG eli Ruotsin hevosoliyhtiö on 90 prosenttisesti Svensk Travsport:n omistama ja kymmenen prosenttisesti Svensk Galopp:n. Sama yhtiö on myös yksi Svenska Ridsportförbundet:n liittosponsoreita.

Svenska Hästavelsförbundet

Svenska Hästavelsförbundet eli lyhemmin SH on Ruotsin ylin hevosjalostusjärjestö, jolla on 31 jäsenjärjestöä.

SH toimii yhteistyössä useiden poliittisten maaseutu- ja hevosorganisaatioiden sekä kymmenen eri rotujalostusjärjestön kanssa. SH on perustettu vuonna 1985 ja sen pääkeskus sijaitsee Skarassa, Etelä-Ruotsissa. SH:n tehtävä on kehittää ja tukea ruotsalaista hevosjalostusta. Järjestö myöntää hevospassit edustamilleen roduille, pitää orpovarsa välitystä, organisoi oritestauksia ja pitää tietokantaa hevosista.

Yleisten hevosrotujen lisäksi SH myös tunnistaa ja myöntää passit hevosille, joiden rotu on tuntematon tai joilla ei ole omaa jalostusjärjestöä Ruotsissa sekä hevossukuisille eläimille kuten

aaseille ja muuleille. Ravisukuiset hevoset sekä englantilaiset täysiveriset ovat eri järjestöjen valvonnan alaisena.

Svenska Ridsportförbundet

Svenska Ridsportförbundet on Ruotsin ratsu-urheilun kattojärjestö, jonka tehtävänä on valvoa ja kehittää Ruotsin ratsu-urheilua.

Järjestö toimii sekä kilparatsastuksen että myös harrasteratsastajien puolella. Svenska Ridsportförbundet on mukana kehittämässä ruotsalaista ratsu-urheilua, järjestämässä kisoja ja valvoo muun muassa ratsastuskoulujen toimintaa. Se edustaa maassa kaikkia ratsastuksen lajeja paitsi laukkausurheilua, jolla on oma järjestönsä.

Järjestö on jakautunut yhdeksääntoista alueelliseen järjestöön joiden alla toimii noin 900 erilaista yhdistystä sekä 450 ratsastuskoulua. Sen lisäksi Svenska Ridsportförbundet on hallinnollisesti jakautunut viiteen eri yksikköön, jotka kukin hoitavat omaa vastuualueitaan.

Svensk Travsport

Svensk Travsport on Ruotsin raviurheilun kattojärjestö, joka valvoo ja pitää yllä ravitoimintaa.

Järjestön tehtäviin kuuluu muun muassa ravikalenterin suunnittelu, ravisääntöjen laatiminen ja niiden valvominen sekä ravihevosten kilpalupien ja hevospassien käsittely. Järjestö on perustettu jo vuonna 1925, mutta nykyisen nimensä se otti käyttöön vuonna 2010. Sitä ennen sen nimi oli Svenska Trafsällskapet (ruotsalainen raviyhdistys) ja Svenska Travsportens Centralförbund (ruotsalainen raviurheilun keskusjärjestö). Nykyään Svensk Travsport koostuu 33 raviyhdistyksestä, 39 ravikerhosta ja seitsemästä eri järjestöstä. Järjestön hallinnollisen päämajan voi löytää Solvallen raviradalta.

Svensk Galopp

Svensk Galopp on Ruotsin laukkurheilun kattojärjestö. Järjestön tehtävä on valvoa ja organisoida Ruotsin laukkurheilun toimintaa. Samalla se on myös englannintäysiverisen jalostusjärjestö Ruotsissa.

Voitokkain Ruotsissa syntynyt laukkahevonen on Halfsong (voittosumma 3 552 293 kr) ja voitokkain ruotsalaisvalmennuksessa oleva hevonen on Tanskassa syntynyt Peas And Carrots (voittosumma 6 226 067 kr)

Suuri osa Ruotsin hevosmäärästä on lämminverisiä ravureita. Kuvassa on lauma lämminveriravureita kesälaitumella Ruotsissa.

Hevosurheilu

Raviurheilu

Ravimaana Ruotsi kuuluu kaikkein suurimpien joukkoon. Raveja järjestetään vuodessa noin 7797 ja raviratoja on yhteensä 33. Ruotsin päärata on Tukholman lähellä sijaitseva Solvalla ja loput radoista ovat sijoittuneet suhteellisen tasaisesti pitkin maata. Kuten Suomessa, myös Ruotsissa osa raviradoista on ns. kesäratoja joiden kilpailukausi rajoittuu kesäkuukausille.

Ruotsalaisessa raviurheilussa on paljon samaa suomalaisen raviurheilun kanssa. Lähtöjä on kolmenlaisille hevosille: lämminverisille, kylmäverisille ja poneille. Selkeästi suurin osa lähdöistä on lämminveriravureille, noin 90 prosenttia. Loput kymmenen prosenttia on suurimmaksi osaksi kylmäverisille ja poniravien osuus on murto-osa. Määrän jakautuminen näkyy myös hevosten määrässä: lämminverisiä ravureita on yhteensä noin 90 000 ja kylmäverisiä noin 10 000 yksilöä.

Kylmäveristen lähdöistä suurin osa on avoimia sekä ruotsalaisille että norjalaisille kylmäverisille. Myös suomenhevosturvit voivat osallistua osaan lähdöistä, mutta se on selkeästi harvinaisempaa.

Poniravit poikkeavat muista raveista siinä, että ne ovat lähinnä tarkoitettu lapsille ja nuorille. Sen vuoksi poniraveissa ei järjestetä vedonlyöntiä eikä palkintoja anneta rahana. Poniraveja järjestetään sekä erillisinä lähtöinä muiden ravien yhteydessä että myös täysin omina ravipäivinä jolloin ajetaan viidestä kahteentoista ponilähtöä. Poniravurit ovat yleensä shetlanninponeja tai gotlanninruspponeja. Poniraveissa ajetaan lähtöjä myös montéssa eli raviratsastuksessa.

Lämminverilähtö Ovallan radalla. Ovalla on ns. kesärata, jolla on ravipäiviä vain kolme vuodessa.

Ratsastus

Ratsastus on samoin hyvin suosittua Ruotsissa. Suurin osa harrastajista on naisia, arviolta 90 prosenttia Svenska Ridsportförbundet:n jäsenistä on naisia ja tyttöjä. Tilastoissa ratsastus on naisten toiseksi suosituin harrastus- ja kilpalaji lähes kaikissa ikäluokissa. Vuonna 2014 Ruotsissa oli noin 26 000 aktiivista kilparatsastajaa ja ratsastusjärjestöllä noin 150 000 jäsentä. Todellisuudessa ratsastusta harrastavien ihmisten määrä on suurempi sillä kaikki harrastajat eivät välttämättä ole järjestön jäseniä.

Suuri suosio näkyy myös hevosten ja tallien määrässä. Ratsastuskoulut omistavat yhteensä noin 9 500 hevosta joiden lisäksi Ruotsissa on myös noin 40 000 kilpahevosta. Kilpahevosista selkeästi suurin osa on puoliverisiä ratsuja, mutta ratsastuskouluissa ponien osuus on suurempi. Arviolta 60 prosenttia kaikista ratsastuskoulujen hevosista on poneja tai ponikokoisia.

Laukkaurheilu

Laukkaurheilu on teoriassa ratsu-urheilua, mutta se kuitenkin käytännössä lasketaan täysin omaksi lajikseen. Ruotsissa laukkausurheilu on suhteellisen uusi tulokas, mutta se on kuitenkin saavuttanut suosiota ruotsalaisessa hevosurheilussa. Vuosittain järjestetään noin 4500 laukkakisaa. Tällä hetkellä maassa on kuusi laukkarataa, joista kolme on pääratoja ja kolme pienempiä ratoja, joilla järjestetään kisoja satunnaisesti. Kaikki kuusi laukkarataa sijaitsevat Etelä-Ruotsissa, joten maan laukkausurheilu on hyvin keskittynyttä.

Kuten raviurheilu, myös laukkausurheilussa käydään vedonlyöntiä. Laukkakilpailujen vedonlyönnin järjestää sama yhtiö, joka pitää raven vedonlyöntiä. Selkeästi suurin osa laukkahevosista on rodultaan englantilaisia täysiverisiä, niitä on Ruotsissa yhteensä noin 14 700 joista 1100 on treenauksessa. Sen lisäksi kilpailuissa käytetään jonkin verran arabialaisia täysiverisiä ja ponilaukkakisoihin osallistuu vuosittain noin 200 laukkaponia. Vuosittain syntyy noin pari sataa täysiverivarsaa ja maahan tuodaan pari sataa aikuista hevosta.

Gärdet on yksi Ruotsin kuudesta laukkaradasta. Erikoisen siitä tekee se, että siellä järjestetään vain yksi kisapäivä vuodessa. Kyseessä on kansallispäivän (6. kesäkuuta) laukkakilpailu. Gärdet sijaitsee Tukholmassa Djurgårdenissa, ja kyseessä on vanha perinne joka herätettiin uudelleen eloon vuonna 2013.

Nyt jo perinteeksi muodostunut kilpailu kerää vuosittain paikalle valtavan yleisön.

Hevostapahtumia ja –kohteita Ruotsissa

Solvalla ja Elitloppet

(www.solvalla.se)

Solvalla on Tukholman lähellä sijaitseva Ruotsin päärata, jolla järjestetään myös Elitloppet. Kolmipäiväisessä tapahtumassa huipentuu sunnuntain päälähtöön. Elitloppet myös tuo paikalle parhaita ravureita ympäri maailmaa.

Stockholm International Horse Show

(www.swedenhorseshow.se)

Vuosittain marraskuussa järjestettävä kansainvälinen hevostapahtuma. Se pidetään Tukholmassa Friends Arenalla ja kestää neljä päivää, joiden aikana kisataan eri ratsastuslajeissa ja nähdään useita hevosenäytöksiä.

Gothenburg Horse Show

(www.gothenburghorseshow.com)

Vuosittain maaliskuussa järjestettävä kansainvälinen ratsastuskilpailu. Se kestää viisi päivää, joiden aikana kilpaillaan este- ja kouluratsastuksessa.

Bruskprov

Bruskprov eli oritestausta järjestetään vuosittain helmi-maaliskuussa ruotsalaisille puoliverihevosoreille. Bruskprov kestää kuusi päivää ja se järjestetään Flyingessä. Testaukseen voivat osallistua 3-5-vuotiaat oriit ja läpäistyään testit ori saa siitosoikeudet.

Kuninkaalliset tallit

Tukholman keskustassa sijaitsevilla kuninkaallisilla talleilla asuvat hevoset, joita käytetään virallisissa seremonioissa. Talleihin on mahdollista tutustua vuoden ympäri.

Nationaldagsgaloppen på Gärdet tai laukkakisa Täby Galopp:lla

6. kesäkuuta järjestettävä kansallispäivän tapahtuma on yksi suosituimmista laukkakilpailuista maassa. Myös Täby Galopp –rata sijaitsee Tukholman lähellä ja se on yksi kolmesta maan pääradasta.

Perinteinen vahdinvaihto suoritetaan joka päivä kuninkaanlinnan pihalla puolenpäivän aikaan. Hevoset ovat seremoniassa mukana vain kesäkausina.

Talli Ruotsissa

Suurin osa Ruotsin hevosista on ravihevosia, joten myös iso osa talleista on ravitalleja tai jotenkin muutoin tekemisissä raviurheilun kanssa. Tallien koot vaihtelevat paljon kymmenien hevosten talleista pieniin, vain parin hevosen talleihin. Hevosharrastaminen on suosittua Ruotsissa, minkä vuoksi varsinkin maaseudulla näkee paljon pieniä talleja.

Hevosurheilu on jonkin verran keskittänyt tallien sijoittumista. Varsinkin suurten raviratojen lähellä on paljon hevosityttäjiä ja ratatalleja. Laukkatallit ovat suurimmaksi osaksi Etelä-Ruotsissa, missä sijaitsevat myös maan laukkaradat. Ratsastuskouluja löytyy ympäri maata samoin kuin poniravikerhoja. Sekä ravi- että ratsastusala pyrkivät innostamaan nuoria mukaan toimintaan, minkä vuoksi talleilla, radoilla ja kentillä näkee paljon lapsia ja nuoria.

Ruotsin tallit ovat usein saman tyyppisiä kuin Suomessakin. Pihattojen ja aktiivitallien suosio on kasvanut jonkin verran ja sen lisäksi maassa on myös paikkoja, joissa useat tallit muodostavat lähes kylämäisen ympäristön.

Tutustu Ruotsiin

Svenska Hästavelsförbundet
www.svehast.se

Avelsföreningen för Svenska Varmblodiga Hästen
www.swb.org

Avelsföreningen Svensk Ridponny
www.asrp.se

Svenska Russavelsföreningen
www.gotlandsruss.se

Svenska Ridsportförbundet
www.ridsport.se

Svensk Travsport
www.travsport.se

Svensk Galopp
www.svenskgalopp.se

Kiinnostus aktiivipihattoja ja –talleja kohtaan on kasvanut Ruotsissa. Kuvan lämminveriruuna asuu aktiivipihatossa.

Saksa – Deutschland

Liittotasavalta	
Pääkaupunki	Berliini
Väkiluku	81 197 537
Pinta-ala	357 376 km ²
Virallinen kieli	saksa
Hevosmäärä	1,2 miljoonaa
Hevostiheys	3,36 hevosta / ha

Saksa hevosmaana

Saksassa on yhteensä 1,2 miljoonaa hevosta ja ponia. Se on noin viisitoista kertaa Suomen hevosmäärä ja Euroopan maista vain Iso-Britannia ylittää samaan. Ei siis ihme, että Saksan ja varsinkin saksalaisen hevosjalostuksen asema hevosmaailmassa on merkittävä.

Saksa tunnetaan parhaiten ratsumaana, vaikka maan runsaasta hevospopulaatiosta löytyy edustajia myös muilta hevosurheilun osa-alueilta. Myös hevos- ja ponijalostus on jo pitkään ollut merkittävässä asemassa Saksassa ja sitä ovat ylläpitäneet niin valtiosiittolat kuin erilaiset rotujärjestötkin.

Kuten monessa muussakin maassa, Saksan hevosalouden juuret ovat armeijassa ja sen tarpeissa. Nykyään saksalaiset hevoset eivät ole enää armeijan käytössä vaan Saksasta on tullut hevosurheilun johtomaita. Saksalaiset hevoset ja ratsukot ovat saavuttaneet voittoja kansainvälisistä kilpailuista ja tilastoissa Saksa esiintyy kärkipäässä.

Saksalaisia poni- ja hevosrotuja

Hannoverinhevonen

Holsteininhevonen

Oldenburginhevonen

Trakehnerinhevonen

Saksalainen ratsuhevonen ja saksalainen urheiluhevonen

Saksalainen ratsuponi

Dülmeninponi

Schwarzwaldinrautias

Kuvan varsa on Itävallassa kasvatettu hannoverinhevonen.

Saksan hevoset

Saksalaisissa hevosroduissa voi helposti nähdä sekä ratsastusurheilun tärkeyden että myös hevosjalostuksen aseman. Mukana on myös paljon perinteitä ja vuosisatojen takaa juurensa juontavia tapoja.

Valtaosa saksalaisista hevosroduista on puoliverisiä. Lähes jokaisella alueella on oma rotunsa ja niitä on niin paljon, että välillä on vaikea määritellä mitä niistä hevonen itse asiassa edustaa. Osa roduista on geneettisesti niin läheisiä toisilleen, että niihin kuuluvista hevosista on alettu käyttää yleisimpiä nimityksiä saksalainen ratsuhevonen (Deutsches Reitpferd) ja saksalainen urheiluhevonen (Deutsches Sportpferd).

Saksalaiset puoliveriset

Suurin osa saksalaisista hevosroduista on puoliverisiä. Pelkästään puoliverisiitosoreja on noin 4000.

Suomessa on harvinaisempaa lajitella eri puoliverirotuja toisistaan ja usein käytetään vain nimitystä ”puoliverinen”. Saksassa ero eri puoliverirotujen on suurempi. Merkitystä lisää myös se, että eri alueilla on omat puoliverisensä ja joskus hevosen rotu määräytyy pitkälti juuri alkuperän mukaan.

Saksalaiset puoliveriset ovat tunnettuja kyvyistään ja huolellisella jalostuksella ne ovat saavuttaneet mainetta ratsastuskentillä. Erityisesti saksalaiset puoliveriset ovat menestyneet koulu- ja esteratsastuksessa, mutta niitä käytetään laajasti myös muissa ratsastuslajeissa.

Trakehnerinhevonen on hyvä esimerkki siitä, miten tärkeä hevosen lähtöpaikka on rodunmäärittelyssä.

Trakehnerinhevonen on lähtöisin Preussin Trakehenerin siittolasta. Vain kyseisessä siittolassa syntyneet hevoset olivat trakehnerinhevosia. Siittolaa ei ole enää olemassa ja sille kuulunut alue on nykyään osa Venäjää, mutta silti trakehnerinhevosia on olemassa.

Preussin häviämisen jälkeen ihmiset pakenivat Saksaan vieden hevosensa mukanaan. Nämä hevoset ovat nykyisen trakehnerinhevosen kanta. Mutta koska trakehnerinhevoset eivät enää ole syntyneet Trakehenerin siittolassa, niiden virallinen saksalainen nimitys on Ostpreußisches Warmblut Trakehner Abstammung (trakehner alkuperää oleva itäpreussinpuoliverinen).

Saksalaiset kylmäveriset

Ennen kylmäveriset olivat Saksan suosituimpia hevosia ja puoliveriset olivat lähinnä yläluokan harrastus, mutta tänä päivänä enää vain noin kaksi prosenttia Saksan hevospopulaatiosta on kylmäverihevosia. Monet saksalaiset kylmäverirotut ovat häviämässä, mutta onneksi innokkaita harrastajia löytyy vielä ja Saksan valtio tukee vaarassa olevien rotujen kasvatusta.

Kaikki kylmäverirotut on alun perin jalostettu raskaita maatalous- ja metsätöitä varten. Sodissa niitä käytettiin raskaiden kuormien kuljetukseen ja

toisen maailmansodan jälkeen kylmäveriset siirtyivät hetkeksi kaupunkiin vetämään hevoskäyttöisiä raitiovaunuja. Nykyään kylmäverisiä käytetään jonkin verran työssä vaikeakulkuisilla metsä- ja vuoristoalueilla ja niistä on tullut suhteellisen suosittuja harrastehevosia

Saksalaisista kylmäverisistä schwarzwaldinrautias on yksi helpoiten tunnistettavia. Se on rakenteeltaan vankka ja työhevostyyppinen, mutta selkein piirre on sen väritys. Hevoset ovat yleensä tummanrautiaita ja niillä on vaaleat jouhet sekä usein suurikokoinen läsi.

Kaikkein harvinaisin saksalaisista kylmäveriroduista on schleswig, joita viime vuosikymmenellä oli jäljellä enää noin sata tammaa ja kymmenen oriita. Useimmat kylmäverirodot ovat hyvin vanhoja ja niillä on yhteisiä juuria naapurimaiden kylmäverirodun kanssa. Saksalaiset ovat muun muassa jalostaneet hevosiaan tanskalaisilla jyllanninhevosilla, itävaltalaisilla norikereilla ja belgialaisilla työhevosilla.

Saksalaiset ponit

Kaikkein tunnetuin ja yleisin ponirotu on saksalainen ratsuponi, joka on suhteellisen uusi rotu. Se on kehitetty risteyttämällä keskenään useita eri ponirotua, esimerkiksi welshponeja, connemaroja ja newforestinponeja, sekä kevyitä ja pienikokoisia hevosrotuja kuten arabialaista täysiveristä. Tuloksena syntyi energinen, kevytrakenteinen ja helppokäyttöinen rotu. Saksalainen ratsuponi on suosittu kisaponina ja se on erinomainen myös ajettaessa. Nykyään rotu on

suljettu eikä risteyttämistä muihin ponirotuihin tehdä enää.

Lewitzer on saksalaisen ratsuponin kaltainen, harvinainen ponirotu. Se kehitettiin 1970-luvulla silloisessa Itä-Saksassa. Lewitzerit ovat saksalaisia ratsuponeja hieman raskaampia, sillä niiden jalostamiseen käytettiin muun muassa norjalaista vuonohevosta.

Aegidienberger on uudempi ponirotu, joka virallisesti hyväksyttiin vasta vuonna 1994. Kyseessä on pienikokoinen perunpason ja islanninhevosen risteytymä, johon oli tarkoitus saada islanninhevosen varmuutta ja luontaista kykyä erikoisaskellajeihin sekä perunpason keveyttä ja sopeutumista lämpimiin olosuhteisiin. Rotu on harvinainen ja puhdasrotuisten yksilöiden lukumäärä vaihtelee muutamista kymmenistä sataan yksilöön.

Saksassa on myös yksi harvoja jäljellä olevia villihevospopulaatioita. Dülmeninponit asuttavat Dülmenin kaupungin lähellä olevaa noin 350 hehtaarin kokoista aluetta. Nykyään näitä pienikokoisia villiponeja on jäljellä enää noin 300 yksilöä ja niitä suojellaan. Vuosittain dülmeninponit ajetaan yhteen ja joukosta valitaan nuoria oreja huutokaupattavaksi. Huutokaupattuja dülmeninponeja käytetään maataloustöihin ja muiden rotujen jalostukseen. Vapaana syntyneet dülmertamat pysyvät koko elämänsä villoin.

Saksan hevosjärjestöt

Deutsche Reiterliche Vereinigung e.V. (FN)

Vuonna 1905 perustettu Deutsche Reiterliche Vereinigung e.V. on saksalaisen ratsastuksen ja myös hevosjalostuksen kattojärjestö. Järjestön pääkonttori sijaitsee Warendorfissa.

Saksan suurimpana hevosalan järjestönä Deutsche Reiterliche Vereinigung e.V toimii laajasti lähes kaikessa hevosalalla. Järjestön päävastuu on kuitenkin ratsastusurheilussa.

Deutsche Reiterliche Vereinigung:lla on jäseninään 7700 ratsastuskoulua, 4000 hevoskeskusta ja noin 58 000 henkilöä. Se on maailman suurimpia kansallisia ratsastusjärjestöjä.

Jalostusliitot

Saksassa on yhteensä 25 virallista jalostusjärjestöä, jotka toimivat FN:n alaisuudessa.

Jalostusjärjestöjen määrä ja tärkeys on seurausta sekä Saksan hevosjalostuksen jakaantumisesta yksityisille ja valtion ylläpitäville siittoloille. Jalostusjärjestöjen tehtävä on pitää edustamansa rodun tai alueen kantakirjaa mukaan lukien varsojen tunnistaminen, hoitaa rodulle laadittua jalostusohjelmaa eli määrittellä rodun jalostusohjesäännöt, pitää suoritustestauksia ja neuvoa kasvattajia. Tämän lisäksi jalostusjärjestöt markkinoivat edustamaansa rotua ja muun muassa järjestävät myyntitapahtumia.

Saksalaisia puoliverisiä löytyy runsaasti ympäri maailmaa. Tämä hannoverilainen tamma on ostettu Itävaltaan Saksasta.

Hauptverband für Trabezucht e.V

Hauptverband für Trabezucht e.V. on Saksan raviurheilun kattojärjestö. Ratsastukseen verrattuna raviurheilu on selvästi harvinaisempaa Saksassa. Maassa on noin 2500 kilpailevaa ravihevosta ja noin 2000 lähtöä vuodessa.

Hauptverband für Trabezucht e.V:n tehtävä on valvoa ravikilpailutoimintaa ja hoitaa ravihevosjalostukseen liittyviä asioita.

Suurin osa Saksan 48 raviradasta on ns. kesäratoja. Vain kahdeksalla radalla ajetaan säännöllisesti. Kaksi suurinta ravirataa, Pferdesportpark Berlin-Karlshorst ja Berliner Trabrenn-Verein, sijaitsevat kumpikin Berliinissä.

Das Direktorium für Vollblutzucht und Rennen e. V

Das Direktorium für Vollblutzucht und Rennen e. V on Saksan ylin laukkausurheilusta ja täysiveristen hevosten jalostuksesta vastaava järjestö.

Saksan laukkausurheilu on kehittynyt paljon viimeaikoina. Tällä hetkellä laukkahevosiä on lähes 2500 ja niistä suurin osa on englantilaisia täysiverisiä.

Saksassa on yhteensä 24 laukkarataa. Vuonna 2015 Saksan voitokkain laukkahevonen, Nutan IRE, tienasi yli 400 000 euroa.

Hevosten laidunnattaminen kesäisin on normaali käytäntö myös Saksassa.

Hevosjalostus

Vastuu Saksan hevosjalostuksesta on jakaantunut monelle eri taholle. Hevosurheilun kattojärjestöt vastaavat omien rotujensa jalostuksesta. Ratsurotujen suuren määrän vuoksi ratsastuksen kattojärjestö on jakanut vastuun ratsujen jalostuksesta alueellisille jalostusliitoille.

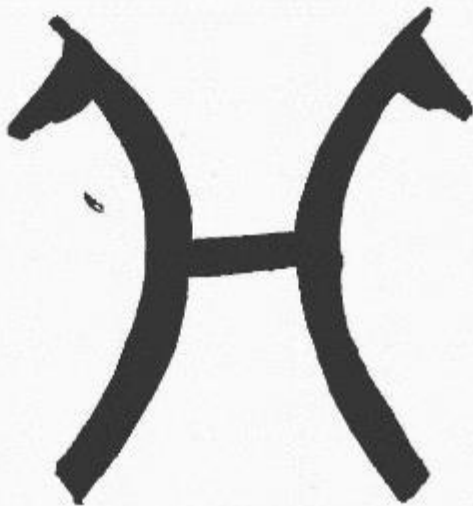
Tämän lisäksi Saksaa on kuitenkin vielä kaksi erilaista siittolamallia: valtiosiittolat ja yksityiset siittolat. Valtiosiittolat ovat perintöä ajalta jolloin hevoset olivat elinehto kansan selviytymiselle ja hevosjalostus oli vahvasti valtion kontrolloimaa. Nykyään valtiosiittolat saavat edelleen avustusta, mutta niillä on käytössään vain yhteensä noin 700 oriitta. Yksityisillä siittoloilla oreja on yli 4000. Jalostuksen suunta on siis kääntynyt vahvemmin yksityisten siittoloiden varaan.

Suurin osa saksalaisen hevosjalostuksen tuloksesta on puoliverisiä ratsuhevosia, mutta maassa kasvatetaan myös poneja, ravureita ja kylmäverisiä. Tyypillisellä saksalaisella hevoskasvattajalla on yhdestä kolmeen siitostammaa, mutta ei oreja. Siitospeläinten valinnassa ollaan hyvin tarkkoja ja saksalainen hevosjalostus on kaiken kaikkiaan hyvin organisoitua.

Lontoon olympialaisissa 2012 kilpaili 219 hevosta. Niistä 30 % oli saksalaisia puoliverisiä. Saksalaisilla hevosilla ratsastaneet voittivat 45 mitallista 12:sta.

Jokaisella saksalaisella puoliverirodulla on oma tunnusmerkkinsä, jonka voi nähdä myös polttomerkittynä hevosen lautaselle.

H-kirjain hevosenpäällä on hannoverinhevosen tunnus.

Siitosorien ja –tammojen valinta

Lähes jokainen Saksassa syntynyt poni- ja hevosvarsa osallistuu varsanäyttelyyn, jossa varsat arvioidaan rotuasiantuntijoiden toimesta. Tällä keinolla saadaan yleiskuva ikäluokan tasosta ja siitä kuka kasvattajista on onnistunut valinnoissaan parhaiten.

Seuraavaksi lupaavat oriit ilmoitetaan kolmen päivän mittaiseen testaukseen. Arvioilta vain viisi prosenttia ikäluokasta saa oikeuden osallistua ja niistä vain puolet saavat siitosoikeudet. Kolmen päivän testeistä saatu siitosoikeus on voimassa vain rajoitetun ajan, joten saadakseen orilleen pysyvän siitosoikeuden ori on ilmoitettava oritesteihin myös 3-6 vuotiaana. Nämä vanhempien orien testaukset kestävät 14 tai 50 päivää. Ennen testaukset kestivät 30 tai 70 päivää, mutta käytäntöä on uudistettu vuonna 2016.

Myös tammoille on omat testinsä, jotka tamma voi suorittaa 3-4-vuotiaana. Näiden testien vaatimukset ovat samankaltaiset orien testien kanssa. Perinteisesti siitokseen tarkoitettut tammat eivät koskaan tee kisauraa, mutta nykyään tammojen käyttäminen muutamassa kilpailussa ennen siitosuraa on kasvattanut suosiota. Sillä keinolla tamman kyvyistä saa paremman kuvan.

Nämä testaukset ja siitoshevosten valinta koskee nimenomaan saksalaisen ratsuhevosjalostusta. Harraste-, laukka- ja ravihevosten jalostuksessa käytetään erilaisia meriittejä.

Valtionsiittolat

Saksassa on yhteensä kymmenen valtionsiittolaa. Valtionsiittoloita löytyy monista Keski-Euroopan maista vielä tänäkin päivänä ja niiden alkuperäinen tarkoitus oli turvata hyvien hevosten saanti ratsuväkeen ja pitää huolta paikallisesta hevoskannasta.

Yleensä valtionsiittolat pitivät oreja, joita käytettiin paikallisten tammoille. Monet valtionsiittolat olivat alueen hallitsijan perustamia ja sen vuoksi nykyiset saksalaiset valtionsiittolat ovat alueellisia, vaikka ne eivät enää keskity tiukasti vain yhteen rotuun. Monilla valtionsiittoloilla on puoliveristen lisäksi myös täysiveri- ja kylmäverioreja.

Valtionsiittoloiden toiminta on hyvin pitkälle perinteikästä. Jokaisella valtionsiittolalla on omat univormunsa, tapansa ja vuosittaiset paraatit. Paraatien alkuperäinen tarkoitus oli esitellä oreja tammojen omistajille, mutta niistä on nykyisin muodostunut suosittuja tapahtumia kaikille hevosihmisille. Esimerkiksi Warendorfin valtionsiittola järjestää vuosittain viisi paraatia, jotka tuovat paikalle noin 40 000 vierailijaa.

Valtionsiittolat ovat siis nykyään sekä siittoloita, turistikohteita että harvinaisiksi käyneiden hevosrotujen suojelijoita ja perinteiden vaalijoita.

Saksan kymmenen valtionsiittolaa

Redefin, Neustadt/Dosse, Celle, Warendorf, Prussendorf, Dillenburg, Zweibrücken, Marbach, Moritzburg ja Schwaiganger

---

Huutokaupat

Hevoshuutokauppojen pitäminen on perinteikästä, mutta nykyiset hevoshuutokaupat myös poikkeavat paljon entisistä. Alkuperäiset hevoshuutokaupat olivat tarkoitettu lähinnä työhevosten myyntiin ja niillä oli kurja maine sillä myyjät usein halusivat vain päästä eroon huonoista hevosista. Huutokaupat eivät siis kiinnostaneet hevoskasvattajia tai laadukkaita hevosia etsiviä.

Ensimmäisen maailmansodan jälkeen hevoshuutokauppojen luonne alkoi muuttua näytösmäiseksi. Ensimmäisenä laatuhevosten huutokaupat järjesti Trakhenin valtiosiittola. Monet muut valtiosiittolat seurasivat esimerkkiä ja alkoivat järjestää omia huutokauppoja saadakseen hevosiaan myydyksi. Toisen maailmansodan jälkeen huutokauppojen suosio auttoi saksalaisten hevosten menestyksessä houkuttelemalla paikalle ulkomaalaisia ostajia.

Nykyään Saksassa järjestetään vuosittain lähemmäs sata hevoshuutokauppaa. Niistä 25 on urheiluhevosiin keskittyviä huutokauppoja ja loput siitoshevosten tai varsojen myyntiin. Huutokaupat ovat jalostusjärjestöjen järjestämiä ja yleensä yhdessä huutokaupassa on tarjolla 50–120 hevosta.

Huutokaupoista ostamista pidetään kaikkein helpoimpana keinona varsinkin ulkomaalaiselle, vaikka Saksassa on myös paljon hevosvälittäjiä ja –myyjiä. Huutokauppaan tuodut hevoset ovat valmiiksi valikoituja ja eläinlääkärin testaamia, joten ne ovat varmasti terveitä ja laadukkaita. Lisäksi huutokauppa kokoaan samaan paikkaan hevosia useilta eri kasvattajilta, joten ostaja näkee kerralla paljon laajemman kirjon. Huutokauppaa edeltävänä päivänä ostajilla on mahdollisuus myös kokeilla hevosia ja nähdä ne lähempää. Huutokauppojen helppoutta varjostaa hieman vain se, että huudettaessa hevosten hinnat voivat kohota yllättävän paljon.

Tärkeimpiä hevoshuutokauppoja

Verden (hannoverilaisia puoliverisiä)

Vechta (oldenburginhevostia)

Münster (westfalin- ja rheininhevostia)

Elmshorn ja Neumünster (holsteininhevostia)

Medingen ja Neumünster (trakehnerinhevostia)

Marbach (baden-württemberginhevostia)

München (Etelä-Saksan hevostia)

Neustadt-Dosse (monia eri puoliverirotuja)

Kuvassa puoliverisiä valjakkohevostia

Hevostapahtumia ja –kohteita Saksassa

Kansallinen nuorten hevosten ja ponien mestaruuskisat (DKB-Bundeschampionate)

Vuosittain syyskuussa Warendorfissa järjestettävä kilpailu, joka tuo paikalle tuhat parasta saksalaista 3-6-vuotiasta ratsuhevosta ja –ponia. Kilpailussa kisataan este-, koulu- ja kenttäratsastuksessa sekä valjakkoajossa. Tapahtuma on suosittu myös hevosmyyjien keskuudessa.

CHIO Aachen (www.chioaachen.de)

Kesäkuussa järjestettävä kansainvälinen ratsastuskilpailu, joka kestää yhdeksän päivää. CHIO Aachenissa kilpaillaan este-, koulu- ja kenttäratsastuksessa sekä vikellyksessä ja valjakkoajossa. Kilpailu järjestetään Aachenissa ja se kokoaa paikalla kaikki maailman parhaat ratsastajat, ratsukot ja valjakot. Yhteensä noin 550 hevosta ja 350 ratsastajaa.

Korkean tason ratsastuskisat

Saksassa järjestetään useita vaativia ratsastuskilpailuja. Esimerkiksi viiden tähden esteratsastusta Hampurissa ja Wiesbadenissa ja neljän tähden kenttäratsastusta Luhmühlenissä.

Oritestit

Useita päiviä kestäviä oritestejä järjestetään valtiosiittoloissa.

Equitana (www.equitana.com)

Equitana on joka toinen vuosi maaliskuussa Essenissä järjestettävä kansainvälinen hevosalan

suurmessu. Ensimmäisen kerran 1970-luvulla järjestetty tapahtuma kestää yhdeksän päivää joiden aikana esitellään yli 500 hevosta ja noin 850 näytteilleasettajaa myyvät tuotteitaan.

HansePferd (www.hansepferd.de)

Hampurissa järjestettävä kaksipäiväinen hevosmessu. HansePferd keskittyy esittelemään hevosalalle (ratsastajille ja hevosen omistajille) suunnattuja tuotteita ja yrityksiä.

Deutsche Amateurmeisterschaft ja Grosser Preis von Deutschland

Hamburg-Bahrenfeldissä vuosittain järjestettäviä suurravikilpailuja.

Breeder's Crown

Breeder's Crown on yksi Saksan suurimmista raveista. Se järjestetään vuosittain Mariendorfin raviradalla ja kestää kaksi päivää.

Berliner Trabrenn-Verein

(www.berlintrab.de)

Berliner Trabrenn-Verein, yleisemmin tunnettu nimellä Berlin-Mariendorf, on Saksan vanhimpia raviratoja.

Dülmenin villiponit

Villiponit asuvat luonnonsuojelualueella. Laumat ajetaan aitauksiin kerran vuodessa. Perinteisesti tapahtuma järjestetään aina toukokuun viimeisenä lauantaina.

Talli Saksassa

Saksalaiset tallit ovat tyypillisesti siistejä ja järjestelmällisiä. Joukosta löytyy sekä isoja talleja satoine hevosineen että myös pieniä parin hevosen pihapiirejä. Ratsastusurheilun suosion vuoksi suurin osa talleista on painottunut ratsastukseen. Eri ratsastuslajien erottelu on tavallista, joten usein näkee talleja joilla on vain koulu- tai esteratsatusta.

Monet tallirakentamiseen erikoistuneista yrityksistä ovat saksalaisia, mutta myös vanhempi tyyli on suosiossa ja monia entisiä maatiloja on kunnostettu hevostalleiksi. Tallitekniologia on yleistä Saksassa ja varsinkin kilpatalleilla näkee usein kävelytyskoneita, juoksumattoja ja hevosille tarkoitettuja solariumeja.

Saksassa on myös runsaasti muutakin hevosalan yritystoimintaa kuin vain talleja. Erikoistuneita asiantuntijoita löytyy kengittämisestä hampaidenhoitoon ja hevosten kuntouttamiseen. Suuri hevospäärä mahdollistaa työmahdollisuuksia myös erikoisimmille aloille.

Tutustu Saksaan

Opas Saksan hevosurheiluun (PDF):

www.euroequestrian.eu/wp-content/uploads/2014/06/Horse_Sports_and_Breeding.pdf

FN - Deutsche Reiterliche Vereinigung e.V.

www.pferd-aktuell.de

HVT - Hauptverband für Traberzucht e.V.

www.hvt.d

Saksan raviurheilu

www.mein-trabrennsport.de

Saksan laukkaurheilu

www.german-racing.com

Saksan valtiosiottolat

www.die-deutschen-landgestuete.de

Saksassa on hyvin paljon erilaisia hevosrotuja, vaikka puoliveriset näyttävätkin olevan eniten esillä. Saksassa on jopa laumallinen suomenhevosta, mikä on harvinaista Suomen ulkopuolella.

Kansainväliset hevosjärjestöt

Fédération Equestre Internationale – kansainvälinen ratsastajainliitto (FEI)

FEI on kansainvälinen ratsastajainliitto, joka perustettiin Sveitsissä 1921. FEI:n piiriin kuuluvat kaikki ratsastusurheilun lajit ja sen jäseniä ovat kansalliset ratsastusliitot. FEI on vahvasti mukana lähes kaikissa kansainvälisissä ratsastuskilpailuissa ja –tapahtumissa. Esimerkiksi ratsastuksen mm-kisat (FEI World Equestrian Games) ovat FEI:n järjestämiä.

The International Federation of Horseracing Authorities (IFHA)

IFHA on 1961 perustettu kansainvälinen laukkausurheilujärjestö. IFHA muun muassa pyrkii helpottamaan ja edistämään laukkausurheilun kansainvälistä toimintaa.

European Equestrian Federation (EEF)

EEF on eurooppalainen kansainvälinen hevosjärjestö. EEF perustettiin vuonna 2010 Saksassa ja sen tarkoitus on kehittää eurooppalaista hevosurheilua ja –kasvatusta. EEF:n kaltaisia alueellisia hevosjärjestöjä ovat myös *Asian Equestrian Federation (AEF)* ja *Pan American Equestrian Confederation (PAEC)*.

European Trotting Union (UET)

UET on eurooppalainen, kansainvälinen ravijärjestö. Sillä on yhteensä 21 jäsenjärjestöä ja sen päätehtäviä ovat raviurheilun ja hevosjalostuksen edistäminen Euroopassa. UET järjestää vuosittain muutamia suur tapahtumia, esimerkiksi UET Grand Prix:n.

Tutustu kansainväliseen hevostoimintaan

FEI

www.fei.org

EEF

www.euroequestrian.eu

UET

www.uet-trot.eu/en

IFHA

www.horseracingintfed.com

Suomen Hippos

www.hippos.fi

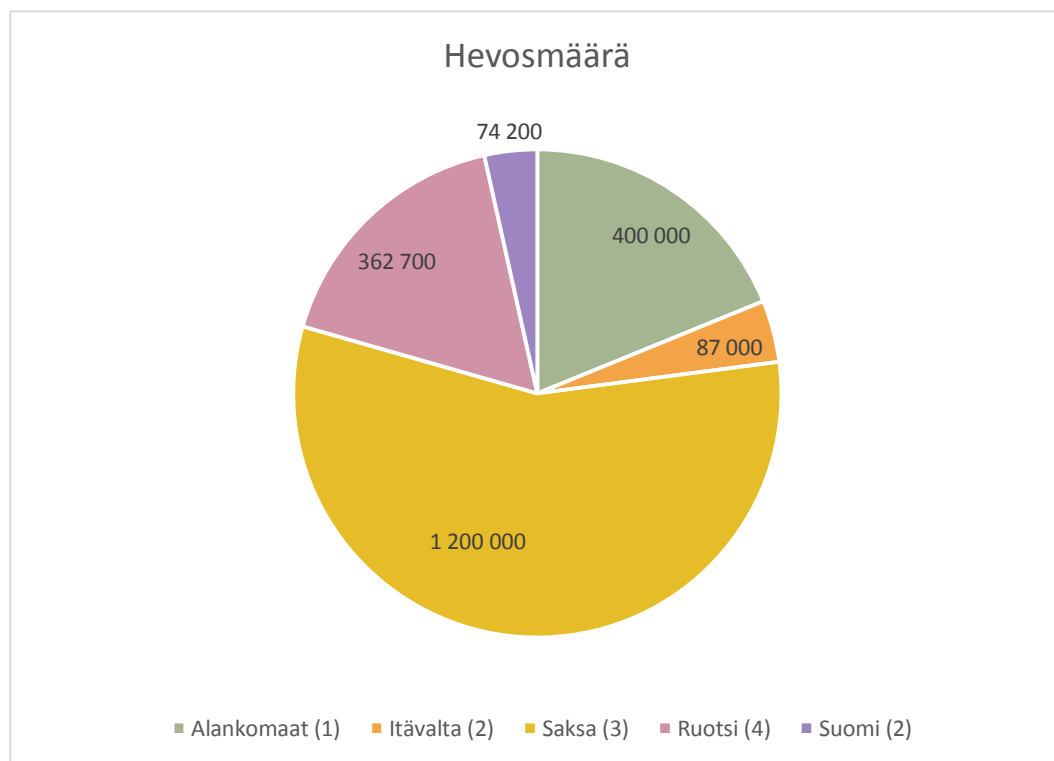
SRL

www.ratsastus.fi

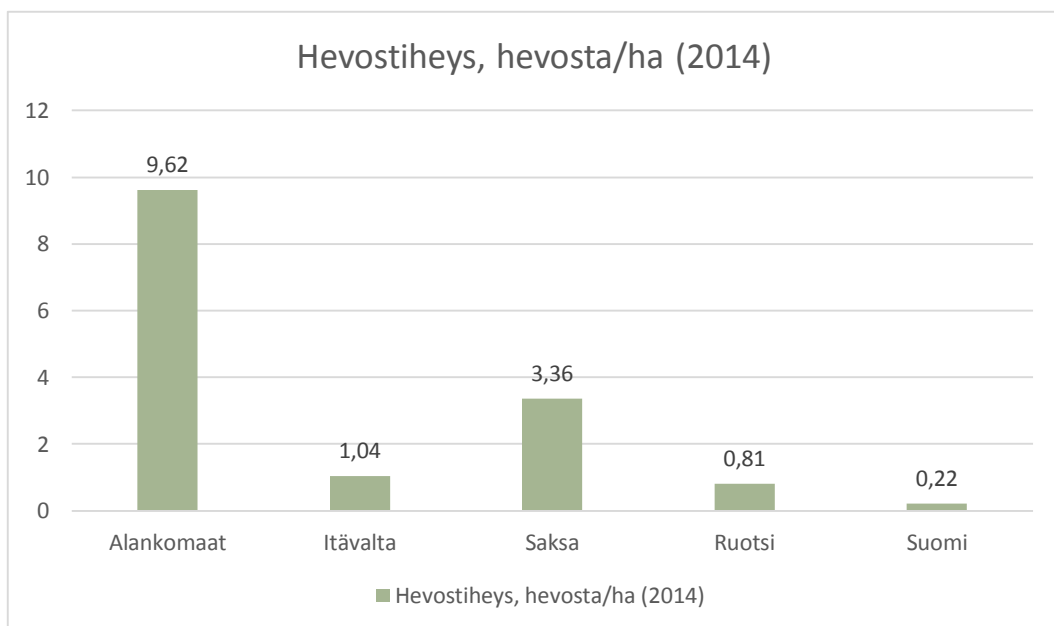
Hippolis

www.hippolis.fi

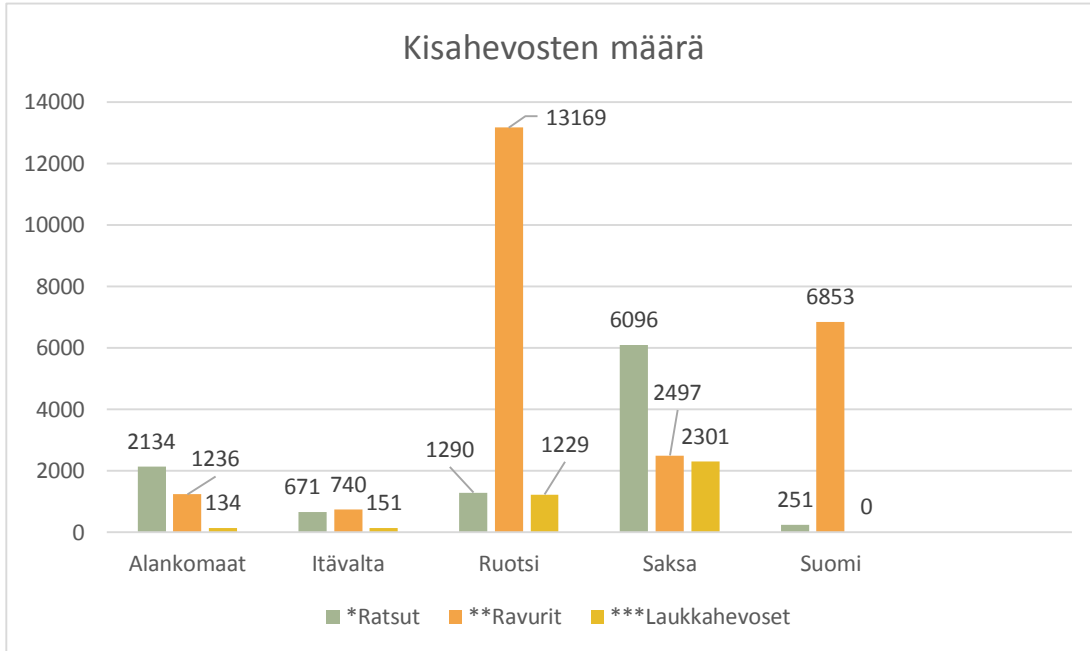
Taulukot ja vertailu

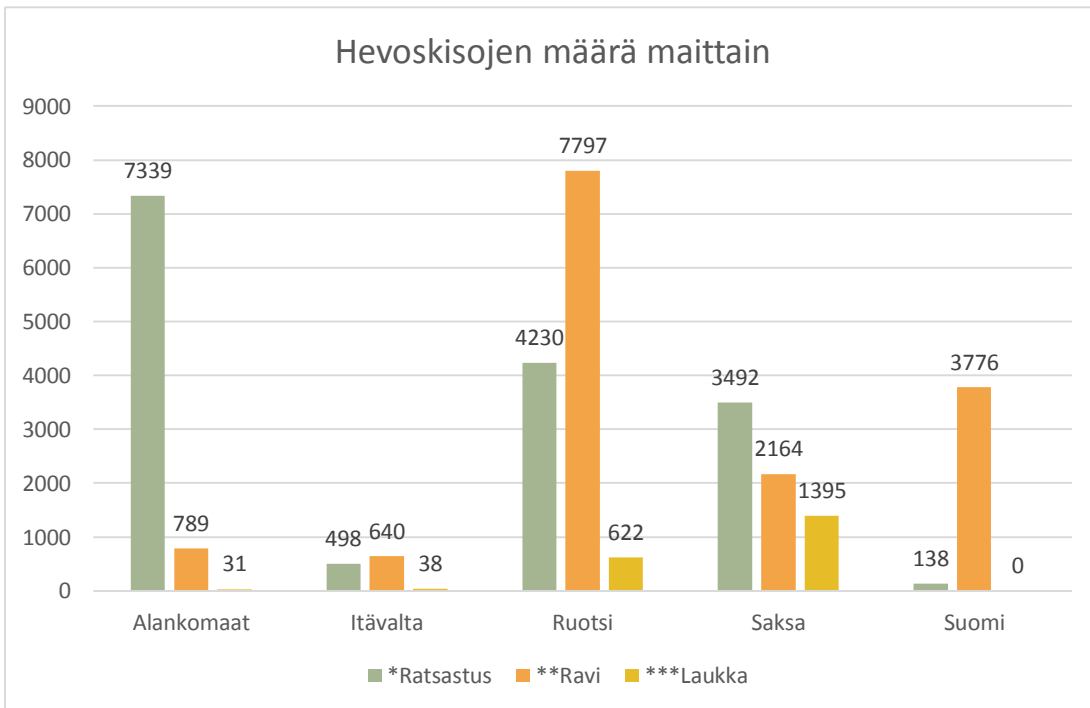
Hevosmäärät maittain. (1)Liljenstolpe, C. SLU (2009), (2) FAO (2014), (3) FN (2014), (4) Jordbruksverket (2014).

Hevostiheys hehtaaria kohden. Tiedot ovat omista laskelmista.

Kisahevosten määrä maittain. Kisaratsuiksi lasketaan kaikkien FEI:n hyväksymien lajien edustajat (este-, koulu-, kenttä- ja matkaratsastus sekä vikellys, valjakkoajo ja reining). * European Equestrian Federation (2015), ** European Trotting Union (2015), ***The International Federation of Horseracing Authorities (2014).

Hevoskisojen määrät maittain. Ratsastuskisoiksi lasketaan kaikki FEI:n hyväksymien ratsastuslajien kilpailut (este-, koulu-, kenttä- ja matkaratsastus sekä vikellys, valjakkoajo ja reining). *UET (2015) **EEF (2015) ***The International Federation of Horseracing Authorities (2014).

	Alankomat	Itävalta	Ruotsi	Saksa	Suomi
Hevosmäärä	400 000 ¹	87 000 ¹	362 700 ²	1,2 milj. ³	74 200 ¹
Hevostheys (hevosta / ha)	9,62	1,04	0,81	3,36	0,22
* Rekisteröidyt kilparatsut ⁴	2134	671	1290	6096	251
* Rekisteröidyt ravurit **Lv/kv ⁵	1236 / 0	740 / 0	11 508 / 1661	2497 / 0	4824 / 2029
* Rekisteröidyt laukkavevokset ⁶	134	151	1229	2301	0
Elävien hevosten vienti ¹	25 354	1606	388	4743	45
Hevosjalostuksen kattojärjestö	Ei ole. Rotukantakirjat vastaavat hevosjalostuksesta	Zentrale Arbeitsgemeinschaft Österreichischer Pferdezüchter (ZAP)	Svenska Hästavelsförbundet	Deutsche Reiterliche Vereinigung e.V. (FN)	Suomen Hippos ry / Finlands Hippos rf
Ratsastuksen kattojärjestö	KNHS	Österreichischer Pferdesportverband (OEPS)	Svenska Ridsportförbundet	Deutsche Reiterliche Vereinigung e.V.	Suomen ratsastajainliitto / Finlands Ryttaförbund (SRL)
Ravurheilun kattojärjestö	Nederlandse draft- en rensport	Zentrale für Traberzucht- und Rennen in Österreich	Svensk Travsport	Hauptverband für Traberzucht e.V	Suomen Hippos ry / Finlands Hippos rf
Laukkaurheilun kattojärjestö	Nederlandse draft- en rensport	Das Direktorium für Galopprennsport und Vollblutzucht in Österreich	Svensk Galopp	Das Direktorium für Vollblutzucht und Rennen e. V	Ei ole
Ratsastuskilpailut vuodessa ⁷	7339	498	4230	3492	138
Laukkakisoija vuodessa ⁶	31	38	622	1395	0
Ravilähtöjä vuodessa ⁵	789	640	7797	2164	3776

	Alankomat	Itävalta	Ruotsi	Saksa	Suomi
Ratsastuksen olympiamitalajeja (kulta/hopea/pronssi) ⁴	10 / 13 / 3	1 / 0 / 1	17 / 11 / 14	25 / 12 / 12	0 / 0 / 0 (paras sijoitus 5.)
Ravilähtöjen voittosummat yhteensä (euroina) ^{**Lv / kv⁵}	2 926 995 / 0	1 727 446 / 0	70 454 534 / 7 018 835	5 517 725 / 0	12 121 256 / 5 383 868
Laukkalähtöjen voittosummat yhteensä (euroina) ⁶	287 200	268 200	6 151 729	14 498 474	0
Raviratoja ⁵	10	7	32	8	44
Laukkaratoja ⁶	~10	~1	8	24	0

* Rekisteröidyillä hevosella tarkoitetaan hevosta, jolla on kilpailuoikeus. Luvut ovat vuoden 2015 tilastoista.

** Lv = lämminverinen ravihhevonen, kv = kylmäverinen ravihhevonen (suomenhevonen, ruotsalainen kylmäverinen ja norjalainen kylmäverinen).

Lähteet

¹FAO (2013), ²Jordbruksverket (2015), ³Deutsche Reiterliche Vereinigung e.V. (2015), ⁴FEI (2015), ⁵European Trotting Union (2015), ⁶The International Federation of Horseracing Authorities (2014), ⁷European Equestrian Federation (2015).

FAO

faostat3.fao.org

Jordbruksverket

www.jordbruksverket.se

Deutsche Reiterliche Vereinigung e.V

www.pferd-aktuell.de

FEI

www.fei.org

European Trotting Union

www.uet-trot.eu

The International Federation of Horseracing Authorities

www.horseracingintfed.com

European Equestrian Federation

www.euroequestrian.eu

